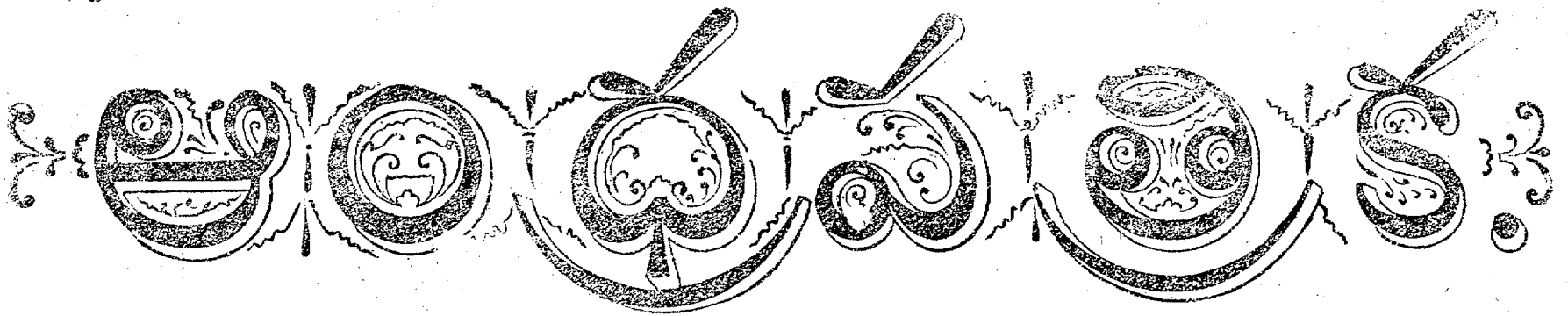


Registered No. M. 1118.

Post Box No. 212.

TelePhone No. 544.



310093 ప్రతిదినము ప్రకటింపఁబడును.

Vol. 8.

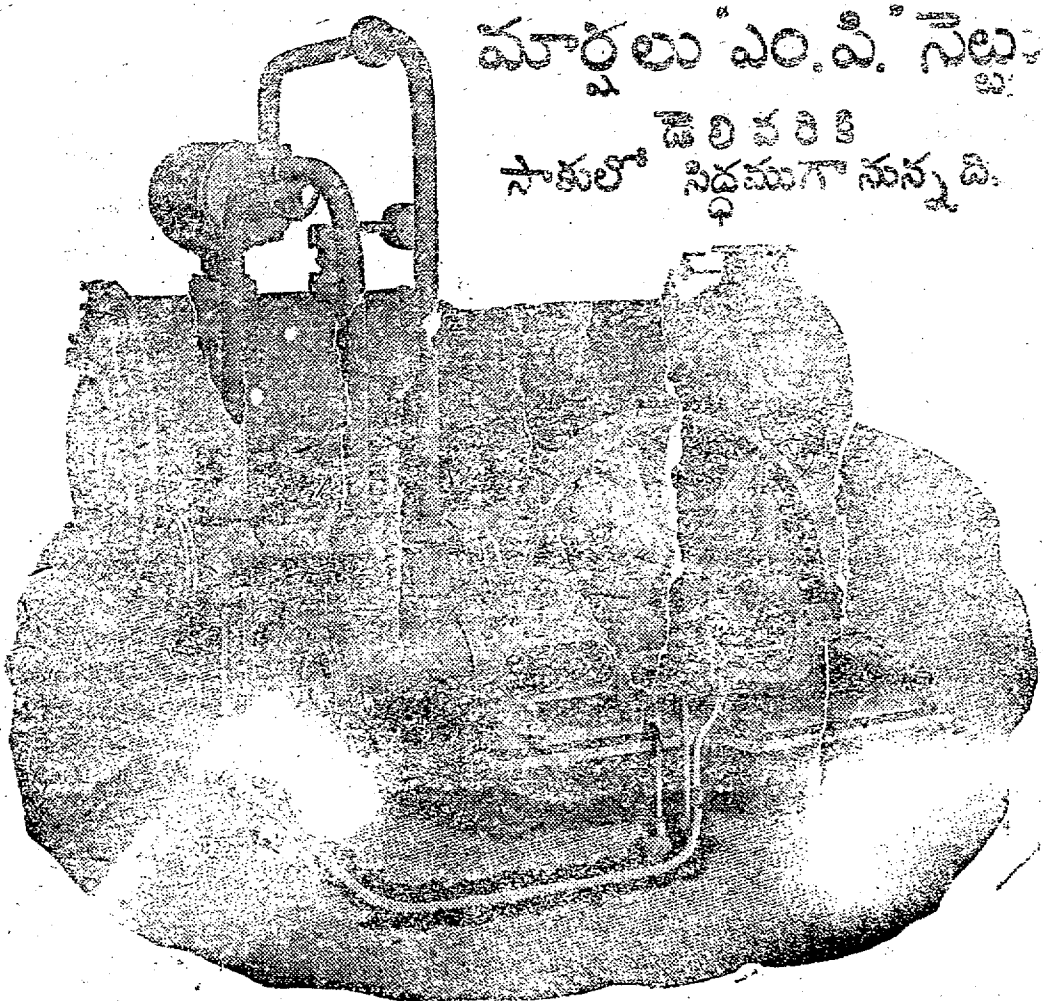
చెన్నవట్టణము 1921 వ సం॥ సెప్టెంబరు నెల 7 తేది బుధవారము

No. 30.

సంపుటము. ౮

దుర్గతి నామక సంపత్కరణ ప్రపంచ మాస పుష్కలము.

సంచిక ౧౩౦



మార్షలు "ఎం.పి." నెట్టు

డెలివరీకి సాకులో సిద్ధముగా నున్నది.

బాంబులర్లు, ఎంజిను, నూవర్ హేటరు, స్ప్రింగ్, నాటర్ వైవింగు మొదలగునాటిలో నయిన ఉండవలసి మార్షలు "ఎం. పి." మార్టి నెట్టు యొక్క నివరణము ధరలకు ఇతర నివరణములకు ఈ దిగువ చిరునామాకు దరఖాస్తు లంపుకొనవలెను.

మార్షలు ననుజ్జి కో (ఇండియా) లిమిటెడ్

బాంబే: బిజినెస్, కంపెనీ.

నెం. 9, సెకండు లైను బీచ్, మదరాసు.

అమృతాంజన

శలనాశులకు ప్రసిద్ధి కెక్కినది. ఇతర పరిధమైన నొప్పులను కూడ మా అమృతాంజనమును వాడి నంత మాత్రమున నయముగను. సులభ నెల 0-10-0 కనాలు.



మోహనీతైలము

పీసా 1-కి 0-12-0

తామరతైలము

శబ్ద 1-కి 0-8-0

చంద్రపాడి

శబ్ద 1-కి 0-2-0

అమృతాంజనం డిపో,

బాంబాయి - మదరాసు.

బొట్టి నాశముతోటా కుపాకి ముద్రపెట్టచు కంపెనీవారిచే

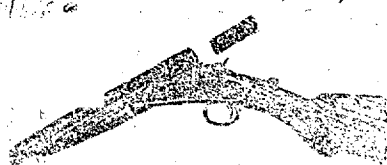
వాణిజ్యములగు రివాజులు. అనులేక వినుతోటా యె

310093.

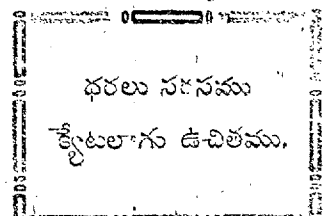
(80:8)

క్ర. సం.

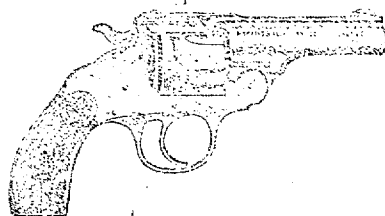
ప్రతిపత్తు ౧౦౬౩ సం.



౧౨ నెంబరు.



ధరలు సరసము క్లెటలాగు ఉచితము.



• వాళ్ళము- 3౨, 3౪, 3౬ అంగుళములలో దొరుకును.

చిన్నవి. కేబుల్ లో కెట్టుకొగలిగినవి కూడ దొరుకును.

యాం. వి. రామానుజం కెట్టి లింపు కంపెనీ, నెం. ౧౨, బ్రాడ్వే, మదరాసు.

అలొగ్యములకు గాను

మీరు-

219

తక్షణమే

ప్రాసిన తపాలా శిర్కలు కూడను అపేక్షించక ఇప్పుడే మీరకు ప్రతి "కామేశ్వరము" వంపెదము. కృతజ్ఞులు!

వైద్యశాస్త్రి మణిశంకర్ గోవిందజీ, అతంకనిగ్రహ యాసభాలయము, 38, బ్రాడ్వే, మదరాసు.

అమృతము.

తక్కువ ధరలు.

అమృతము.

ఈలాటి పేరులతో నున్న ప్రకటనలను చూచుటకు మీ కందరికీ మిక్కిలి ఆనందముగా నుండును. ఎలవనగా అట్టి సమయములయందు మీకు కావలసినవారిని మిక్కిలి తక్కువ ధరల చొప్పున తీయుటకు వీలుండును.

ఎవరైనను లాభము లేనిదే విక్రయించు రను స్వల్పసంగతి మీ కెల్లరికిని బాగుగా తెలియును. సాధారణముగా ప్రతిదినము అమృతము ధరలు బహు ఎక్కువగా నుండుటచే మీరు తక్కువ ధరల అమృతమునకై ఎవరు చూచుచుండును.

అయితే ఎల్లకాలములందును మిక్కిలి తక్కువ ధరలకులు సామానులు విక్రయించబడు స్థల మొక్కటియున్న దని తెలిసికొనుటకు మీరు మిక్కిలి సంతసించెదరు. ఇట్టి స్థలమును మీ రెచ్చటను కనుగొనలేరు: మఱియు ఇచ్చటి ధరలు మిక్కిలి ఖరారైనవి.

సామాను లన్నియు గలిగిన ఇది ఒక మిక్కిలి గొప్ప అంగడి. మీకు కావలసినట్టి ఎట్టివస్తువైనను తప్పక దొరకును. ఇది అన్నియు మీ యొక్క దేశీయులవలననే తయారు చేయబడినవి.

దయచేసి రత్నము బజారు రోడ్డునందును నెం 9, 10, 11 దులు గల

మిక్కిలి సరసమైనట్టియు, పెద్దవైనట్టి, బహు పురాతనమైనట్టి

చల్లారాం గయానుచందువారి అంగడికి రెండు

హిందూ దేశము, విదేశము సరకుల వర్తకులు.

తక్కువైన సామానులు గల గొప్ప ప్రదర్శనమును చూచి, ఇతరచోట్లయందుండు ధరలకు పోలి పోల్చుచూచిన, ఇచ్చటి ధరలు మిక్కిలి తక్కువ యనియు, మఱియు ఇక్కడ ఎప్పుడును

కాశ్మీరమైన పరిష్కారమైన అవకాశము

ఉన్నట్లు స్పష్టముగా తెలియును.

230

If it is Anything in the Clothing Line.

Estd Get it at. 1880.

Eidamul Lekhray & Co, Japan Silk House,
44, Rattan Bazar Road, Madras.

First impression counts much in your style of dress. You can get from us the smartest looking dress materials of special taste to yourself. Every buyer is a satisfied customer and thus we have built up a reputation for honest value. When you think of dress materials you at once think of Eidamul Lekhray & Co., the popular people for popular value.

SILK GOODS.

Sarees-plain and Embroidered
Davanies, Jacket silks, Fancy silks
Striped silks, Velvets, Silks for padavies
Coatings, shirts and Dhoties, silks from
Banarès, Japan etc of nice designs.

Silk cotton and lace cloths from all parts of India, such as Benarès, Calcutta Bombay, Kashmir, Bangalores
Conjeevaram, Kumbakonam, Salem, Coimbatore, Madras Dindigul etc.

A trial is earnestly solicited.

WOOLLEN GOODS.

Tweeds, shawls
Japacas, serges,
Rugs, mufflers,
Blankets and other Woollen
Goods Suitable for Hill station wear.



మిక్కిలి ప్రవృద్ధిచేయని యిండియా దేశమునందు మెదతునకు చలన గలుగుటకును మనుషులందు కడుబాటును జ్ఞానశక్తి హృదయమునకు తలవెండుటకును తలవెండుటకును ముఖ్యముగా

కామినియా ఆయిలు (రిజర్వ్)

తలవెండుటకును నూతన సౌందర్యమును కలిగించి దానిని బాగుగా పెంచుటకు తగిన శక్తి తలచునెందు కలవు. ముందును పోగొట్టును. శోభములకు పట్టు నంటి మెత్తనము లిచ్చును. మెదతునకు చాలచల్లదనమును కలిగించును. పని పెండ్ల గుటుకుల కంద్రకు కలుగు మాలిగ్గమును పోగొట్టి నూతన కాలిని కలిగించును

కామినియా ఆయిలు తలమనె అన్నిటికైనా శ్రేష్ఠమైనది. స్త్రీలకును పురుషులకును పెక్కుమందికి చుహాపకారము మొనరించింది.

నేను దీని నుపయోగించిచూచును.

తల మిక్కిలి 1.0-0 ఏ. పి. చార్జ్ 0.5-0 అణము.

చూచుబుట్టు 2-0-0 ఏ. పి. చార్జ్ 0-12-0 అణము.

పోస్ట్ ఏజెంట్లు.

ఏ. పి. మణియార్డురు కమిషను రూ 0-2-0 ప్రత్యేకము.

ఆంగ్లేయిండియను డ్రగ్ అండు కెమికలు కంపెనీ.

D 126 NY 100.

155 అమ్మబడి, బొంబాయి.

రెడ్డిజనసంఘము, చెన్న పట్టణము

ఈసంఘముయొక్క ప్రధమ సాంస్కృతికసమావేశము సెలెన్-న తారీఖున మింగలి పేటకురావరెడ్డిగారి అధ్యక్షత క్రిందఁగిగను. 1921 సంవత్సరము జూను నెలలో ఆఖరైన సంవత్సరముయొక్క కార్యనిర్వాహకసంఘమువారి నివేదికను చదువబడి సభ్యుల సమ్మతి పడెను.

నివేదికమునందలి ముఖ్యవిషయములు:— (1) 850 సంవత్సరపు 21 చట్ట ప్రకారము సంఘమును విచ్ఛేదన చేయుట

(2) మద్రాసులోని కొండవీడు వసతి గృహమును తిరిగి తెరచుట (3) నెలకు 45 రూపాయలకు మించని అయిదు విద్యార్థుల వేతనముల నేర్పకముట (4) రాజధానియందంకటను వేతనవహులని జరుపుట (5) రెడ్డిగ్రామ్యయేట్లను నిందుకేసి సన్మానించుట.

సంఘముయొక్క ఆదాయవ్యయములు పరీక్షించబడినవి. 1921 జూను నెలలో ఆంధ్రయజ్ఞోపసత్సరమునందు మొత్తము ఆదాయము రు 16164-3-5 వైసలు. మొత్తము వ్యయము 1517-12-1 వైసలు ఇందు 12730.5-6 యుద్ధబాంకుల కొనుటకు వ్యయపూర్వము బ్యాంకులో గాని కార్యనిర్వహణ గా నిలువ న్ను 92.5-5-0.

ఈ క్రింది తీర్మానములు

గూడ సంగీకరింపబడెను:— (1) ప్రస్తుత కార్యనిర్వాహకసంఘము 1921 నుండి నెంబరు నెలలో కొత్త ఎన్నికలు జరిగినవరకు అధికారమును దుండవలెను (2) మింగలి పేటకురావరెడ్డిగారు, సి. ఆర్. రెడ్డిగారు ముగవల రాజగారు ఎక్. నారాయణసామిరెడ్డి ఎమ్. ఎల్. సి. గారు బి. పి. కేసరెడ్డిగారు 1921-1922 సంవత్సరమునకు సంఘసాలకసభ్యులుగా నేర్పకపబడెను.

ఆదినముననే జరుగబడిన కార్యనిర్వాహకసంఘసమావేశమున ఈక్రిందివారికి విద్యార్థి వేతనము లీయవీర్యార్థింపబడెను (1) డి. వి. నువ్వారెడ్డి రు 10 (2) డి. నరసింహారెడ్డి రు 5 (3) డి. రాజారామరెడ్డి రు 5 (4) డి. పి. వట్టూరిరెడ్డి రు 5 (5) మునుసామిరెడ్డి రు 5 (6) ఎస్. పేకటరామారెడ్డి రు 5 (7) ఓ. పుల్లారెడ్డి రు 5 (8) జి. వెంకటరెడ్డి రు 5 (9) బి. వి. కళకరెడ్డి రు 5 (10) ఎమ్. సి. తిమ్మారెడ్డి రు 5

ప్రభుత్వమువారి క్రింది.

అసమానాధ్యము

ఆంధ్రునెల 16-5 తారీఖున విదేశసత్తను బాణములకు బహిష్కరించుట కాపలావేయుటకు గలది ప్రభుత్వము వారి విధానము తెలుపబడెను.

అట్టి చట్టవిరుద్ధప్రకరణము మధ్యకు బాణములయెడల జరిపింపబడెను ఆ ప్రకటనలో తెల్పిన విధానమును ప్రభుత్వమువారలంబించినది దానియుద్దేశము మధ్యపానని పేదమున కలంబించబడెడి మార్గములయెడల ప్రభుత్వమువారి సానుభూతిగలదు. మధ్యపానని పేదనాచు మొదటి పరిచ్ఛేదము ప్రజల మనస్సులకు కష్టమును ఇచ్చిందని గతగిరిమనలేదు ప్రజల చట్టసమ్మతమైన స్వత్తులకు ఇచ్చిందని గతగిరిమిట ప్రజల కొంతభిన్న పరువులు మొదలగు చట్టవిరుద్ధకార్యములను ప్రభుత్వమువారు సాగనియ్యకలదు. దురాశయిలవద్ద కాపలా వేయుపద్ధతికలన కొన్ని ప్రదేశములలో వైతెప్పిన ఫలితములు గలిగెను. కాపలావేయుపద్ధతినలన సామాన్యముగా సత్సరితములు గలుగును. కాబట్టి ప్రజలయొక్క గాని ప్రత్యేకవ్యక్తులయొక్క గాని సంగతులకొరకు ఆవశ్యకమనిచో విధానమును ప్రభుత్వమువారివలంబించెదరు. పేదప్రజలకు పోలికసారిని చట్టవిరుద్ధకార్యములను అధికారియొక్క ఆజ్ఞాతిరస్కారములను పుట్టకును కిక్కించుటకును అనవసరమైనవర్తలను తీసి కొనవలయునని ప్రభుత్వమువారు కోరుచున్నారు.

ముఖ్య గమనింపు.

యోగ్యతావక్రములు.

2941

(6) బీజపూరు నందును గుర్తా మెడికల్ కాలేజీలో డాక్టర్ గిరిజానాథుని నేమందులకు రావరెడ్డిగారు ఆమె నాన్న పోతుడు నభివృద్ధికి లే: ముఖ్యముగా నాన్న. ఆరడు 6 సంవత్సరములకి బాధకునుండి. ఇచ్చట ఆరడు చాలా ముఖ్యముగా నాన్నయని చెప్పుటకు మిక్కిలి సంశయించుచున్నాను.

జీవాధూక

28-8-19

బి.కె.కె.

తురుష్క దేశము నందలి శ్రీల విద్యాభివృద్ధికిగాను
అమెరికావారు కాన్స్టాంటినోపిలు పట్టణమున ప్రత్యేకముగ కలా
శాల నొక దానిని స్థాపించిరి. ఇంతవరకును జనానాలామండి
ప్రపంచవిషయము లేమియో తెలియకున్న శ్రీలనేతలు ఘో
షాను సరకుతోనక ఈకలాశాలలో చేరి చదువుకొనుచున్నారు.
ఇంతవరకును జనానాను వీడి విద్యాభ్యాసనిమిత్తము ఇటుల
కలాశాలలకు వెళ్లు ఆనారము తురుష్క దేశమున లేకపోయి
నను నూతనోద్యమముపట్ల శ్రీలకు గల అభిమానము ఇటుల
చేయుటకు వారిని ప్రోత్సహింపవలెనని చెప్పవచ్చును. Xల పది
సంవత్సరములలో తురుష్క దేశమున ఎన్నియో కరవులు సంభ
వించినవి. కలరా క్షేపు మొదలగు వ్యాధులు వ్యాపించి దేశము
నెంతయో నానాభీకృతపరచినవి. విప్లవములు యుద్ధము లెన్నియో
జరిగినవి. దారుణపథ లెన్నియో జరిగినవి. వీనికేములము అత్యధ
పడక తురుష్క శ్రీలు కలాశాలలకు అనుదినము జై విద్య నభ్య
సించుట సంప్రదనీయము. ఇప్పు డీకలాశాలలో 500 మంది
శ్రీలు ఉన్న తవిద్య నభ్యసించుచున్నారు.

యంత్రములు.

పరిశ్రమలకు ఆవిరకైని ప్రయోగించి 150 యేండ్లకు పైగా అయ్యెను. అందువలన ఆధునిక నాగరకమునందు, చాలపరివర్తనము కలిగెను. కాని యంత్రపరిశ్రమ వచ్చుటచే మానవశ్రద్ధావమునందుగల ప్రజ్ఞను, నైపుణ్యమును తగ్గించి, పరిశ్రమలందు కనుపించవలసిన లాభమును పోగొట్టెనని తెలుపుట యంత్రకారాత్మక యనుపించుకొందు. మానవుడు కేవలము కరీరజీవీయేగాక కేవలము మాత్ముజీవీయేగాక, ప్రాణము చిత్తము, బుద్ధి, ఆనందముయభ్యుపాదునై యున్నాడు. మానవునకు శ్రద్ధావశిష్టమైనట్టియు, స్వేచ్ఛాసమన్విత మైనట్టియు, పరిశ్రమనిర్వహణము నుండి తప్పించి, యంత్రకాలచక్రప్రస్థితియనుటవలన సతనియందుగలవిగ్రహమును పోగొట్టివేయును. ఆవిరకైకేవల కలిగిన లాభములను మేము నిరసించుటలేదు. అదిలేనియెడల మన ఆధునిక నాగరకము ఇష్టజీర్ణిలో నుండియుండదు. అందు లోపములు లేకపోలేదు. ప్రస్తుతము ధనస్యావకిని, కూలివానిని సంరంభము జరుగుచున్నది. యూరపు ఆమెరికాదేశములందు విచ్ఛలవిడిగ యంత్రములను వాడుటవలననే ఆసంరంభము యేర్పడుచున్నది. ఆసంరంభము భరతవర్షమునందును కలుగుట కారంభమయ్యెను. అందునాను దానివలన ఇప్పుడు శాంతియు, జరిగిపోవుచున్న జీవమునందు తారుమారు కలుగకమానదు. దానివలన మనసంఘజీవమునందు వికల్ప మేర్పడితిమి. మానవుని యందు కొన్ని లక్షణములను, బుద్ధియు కలదు. అతడు బుద్ధివినిచేతనే, ప్రాకృతశక్తులను వశపరచుకొనగలిగెను. కాని తాను తనవలె దానిని సృజించుకొనిన వలననే తగులుకొని, తనస్వభావము మరుగుపడునట్లుకాదే చేసికొనెను. ఆవిరయంత్రములను కనిపెట్టినప్పటినుండియు నెన్నియో క్రొత్త నిర్మాణములు బయలుదేరెను. అందువలన గృహమందును, సంఘమునందును యంత్రసహాయ మెక్కువయై దాని ప్రభయెక్కువ అయ్యెను. ఈకృత్రిమనాగరకము మానవులకు ప్రయోజనకారి యగుటకు ౭ముల ఆర్థికారి అయ్యెను. గృహమునందుండవలసిన మాధుర్యము పోయెను. సంఘస్వాభ్యుత్థము చెడిపోయెను. కుటుంబమునందుండవలసిన సంబంధబాంధవ్యములు పోవుచున్నవి. ధర్మభావము నశించిపోయెను. కృత్రిమ నాగరకమునందలి లోపములివి. మానవునకు శ్రద్ధావశిష్టములయిన కోరికలు లేకపోలేదు. అవి వీడివలన తనివితీరలేదు. యంత్రసహాయముచే పాటుపడవలసియుండేదేగాని దానికి మంచి సామర్థ్యమును కనుపరచుటకు వీలు కలుగుటలేదు. కూలివాడెందువలన యంత్రయోగ్యుడైపోయెను. యంత్రములు లేనప్పుడు తనయందు వికసింపవలసిన సామర్థ్యము నైపుణ్యమును వికసించుటలేదు. ఆసామర్థ్యము నైపుణ్యము అతనియందు తలయెత్తక నశించిపోవుచున్నది. యంత్రముల సహాయసంపత్తివలన మానవుడు కేవలము జడప్రాయముడైపోవుచుండెను. మానవుడు దగ్గరనుండిన చాలును. సర్వము యంత్రమే చేసిపెట్టును. పనియందు తాను ఆనందము ననుభవించుటకు వీలులేదు. తాను నెరవేర్చుకార్యములందలి లీలా మాగుర్యమును గ్రహింపజాలడు. ధనస్యాములు పరిశ్రమలవలన కూలియై, దాసులుగచేసివైచుచున్నారు. వీనివలన కూలిలందు

పరివర్తనము కలుగుచున్నది. ఈ విప్లవమువలన కలుగుముప్పును తెలిసికొనుటకు విద్యాంశులు యత్నించుచున్నారు. మంచి కట్టుదిట్టములను చేసి, స్థితి చక్ర పథము ననుచున్నారు. కొందరు మార్గాంతరము తోచక, నిరాడంబర జీవనమువలనను, ఉన్నత విచారమువలనను ప్రయోజనము కలుగునని తెలుపుచున్నారు. కాని వ్యవహారము చిత్తులతో కూడియున్నది. యంత్రసహాయమువలన పరిశ్రమలు బాగుగ విజృంభించెను. పరిశ్రమనికాసమువలన ఆధునిక నాగరకము, పెరిగెను. కాని యంత్రసహాయమువలన పరిశ్రమలకు కొంతలోపముకలిగెను. ఇప్పుడు మానవులకు దాపరింపనున్న ఆర్థిక వైకల్యము దీని ఫలితమే. దీనిని గురించి ఒకరు తెలిపినసంగతి నిచట నుదహరించుచుంటిమి:— యంత్రములవాడుక యెక్కువగుటవలన ధనవంతులు యంత్రకాలలను పెట్టుచున్నారు. కూలివానిసహాయమునంత ఆక్రమణకుండ వస్తువులను చవుకగ తయారుచేయుటకు వీలు కలిగెను. కూలిలకు యెక్కువజీత మిచ్చుటకు వీలు కలుగుచున్నది. యంత్రములలో పనిచేయుటకు తెలివి లేటలతో గూడిన పని నాడుకావలసియున్నాడు. యంత్రకాలలు తలయెత్తుటవలన మామూలుగ ఇండ్లదగ్గర కూర్చుండి సరకులు తయారుచేయుగలవారు పోటీకి నిలువజాలక, వారు తమవస్తువులను మానుకొని వేరుజీవనోపాధులను చూచుకొనవలసివచ్చెను. కొందరు తమగ్రామములనే వదిలిపోవలసినవారైరి. అందుచేత పనితనము గలవారు లేకుండపోయిరి. యంత్రకాలలు, అందులో పనిచేయువారు తలయెత్తిరి. పూర్వముగ్రామములలో నన్నివృత్తులు పరిశ్రమలుండెను. ఆపరిశ్రమలిప్పుడడుగంటిపోయెను. పోటీకినిలువలేక ఆగిపోయెను. పెద్దపరిశ్రమలకు ప్రభుత్వమువారు ప్రోత్సాహముకలిగించుటచేతను అవి అంతరించుటకు కారణమయ్యెను. గ్రామములలో కావలసిన వస్తువులను నైనుండి కొనుక్కొనవలసి వచ్చెను. సరకులు గ్రామములలోనే తయారగుచున్నపుడు తమయవసరములనుబట్టి వారు తయారుచేసికొనుచుండిరి. కావలసిన వారిరునిబట్టి అవి తయారగుచుండెను. యంత్రములవలన సరకు ఎక్కువగ తయారైనను, చేతితో తయారైనవానికంటె నాణ్యమైనవి గ నుండుటలేదు. కొనుక్కొనేవారి అందరికిరుచికి తగిన నట్లుండవు. ధనము వచ్చి యంత్రకాలాధిపతులు విశ్వవంతు లగుటకు తయారుచేయుచుందురు. చవుకగనున్నను, యంత్రకాలలలో తయారైన సరకులు నాణ్యముగ నుండవు. అవి చాలకాలము మన్నులై, సర్వకాల సర్వావస్థలందును యంత్రములలో తయారైన వస్తువులు వాడుచుండుటవలన కొనుక్కొనేవారి రుచికూడ పోవును. పనివాండ్లయందు దుండవలసిన నీతి పోవును. గ్రామమందు కాపుర ముండునప్పుడు కన్నట్లుసంబంధము బాంధవ్యము సహచర్యము ఉండదు. పని వారు విజ్ఞానము నైపుణ్యము పొందుట కవకాశము లుండవు. వారు యంత్రములదగ్గర పని చేయవలెను. వారిని యజమానులు జడప్రాయములగ నాదరింతురు. యంత్రకాలలవలన కలిగిన నష్టములలో ప్రజలకు పనులు దొరకకపోవుట నొకటి. ఇందువలన అల్ల

రులయినా బయలుదేరును లేదా వారు తిండిలేకమాడి చనిపోవుచుండురు. కూలివారు ఆరంభమునుండియు బాధపడుచున్నారు. సరకులు వాడుకొనేవారికి మాత్రము చవుకగ వారకుండుటచే ఇబ్బందిలేకపోయెను. ఇప్పుడనియు పోయెను. ఇప్పుడు సరకుల చవుక లేదు. మానవుడున్నతస్థితికి వచ్చుటకు విజ్ఞానము సరము. విజ్ఞానములేని చాకిరి పశువు పాటు వంటిదే కాని వేరుకాదు. కూలివానిపిల్లలకు విద్యయేర్పాటులు చేయవచ్చును. మంచి ఇండ్లు కట్టించి యివ్వవచ్చును. యజమానులు తమ గుర్రములను, పశువులను చూచినట్లుగ చూచుచుండువరకును వారు బాగుచేయుట భ్రమ. లేబరు సంఘములు పెట్టించినది యుత్తమమే. వారికి విద్యననుగ్రహించుటకు యత్నములు జరుగుచుండుట మంచిదే. వారు ఎక్కువ జీతము పొందుట కవకాశములు కల్పించుచుండుట మంచిదే. కూలిలు యంత్రకాలలో పనిచేయుటకంటె పొలములలో పనిచేయుట ఉత్తమము. పట్టిగృహపరిశ్రమలు తలయెత్తినగాని జేతము సంపృత్తముకాదు. కావలసినంతవరకు యంత్రములు పెట్టుకొనుటకు మే మభ్యంతరించుచున్నాము. ధర్మము నీతిచేతను తరింపజేసినగాని మానవులు బాగుపడలేరు. పూర్వనాగరకపుమాధ్యమమును తరహాపాము లేదని అనుభవమువలన తెలిసెను. క్రొత్తఉపాయమును ప్రాప్తవలెను. మానవునియందు ధర్మ ఆధ్యాత్మికజీవనము తలయెత్తవలయును. అందువలననే సంఘము పునర్నిర్మితము కాగలదు. లోకము రానున్న విప్లవమునుండి తరింపజాలదు. ఆత్మోపలభివలననే మానవులు కేవలము భద్రార్థనాపరులేగాక, తమ ఆత్మవికాసమున కవసరమైన జీవన మలవరచుకొనవలసియుండును. స్వాంతర్ముదేరరు

అంతర్జాతీయ కార్మికులసభ.

హిందూ, సెప్టెంబరు 5:— లాలా బజ్జతిరాయగారిపక్కను జేతము వదలుటకు వీలులేదని చెప్పగా, యానబ్యారత కార్మికసంఘసభ్యులు హైందవశాసన సభాసభ్యులగు యన్. యం. జోషిగారిని భారతప్రతినిధిగా నియమించిరి. చువ్వలూ. బి. పి. వాడియాగారు సలహానిచ్చుటకు వెళ్లుదురు. జోషిచావు న్నాలుగారలు జీనీవాకు బయలుదేరి వెళ్లుదురు.

కలకత్తా ట్రంవేపనివాండ్లందరు మొన్న సోమవారము ఉదయమునుండి సమ్మెకట్టిరి.

వంగదేశపు శాసనసభలో శ్రీలక్ష్మి నియోజితాధికారమును ఇప్పించవలయునను తీర్మానము ఓడిపోయినది.

గన్నవరంతాలూకా కార్మికులు మహాజనసభ సెప్టెంబరు 8, 9, తేదీలలో గన్నవరమునందు హాలానా వునలో అలిమెకవిగారి ఆధ్వర్యతక్రింద జరుపబడును. శ్రీయుత మతం బాలస్వామిగారు ప్రస్తావనచేసి, చెరుకువాడ నరసింహం పంతులు, యామినీపూర్ణ తిలకమృగాల్లు మున్నగు ప్రసిద్ధవక్తలు దయచేయుదురు. గాన తాలూకాప్రజలందరు విచ్చేయబ్రాధితులు.

తాలూకా కార్మికులసహకారము నెమ్మొనగోసినయున్నది. గనుక తాలూకాప్రజలు అవకాశమును పోగొట్టుకొనకుండురుగాక:—మహమ్మద్ గాలిఫ్ సాహేబ్, అహ్మదసంఘాధ్యక్షుడు.

తియ్యనిమందు
జలమునందు
పితృమాతృము దేహజులకు
చిరార్థముచేయుదు

మలబద్ధమును పోగొట్టును.

మలతహాళిము.

మూలవ్యాధినివర్తిచేయును.

ఆంధ్రఆయుర్వేదపాఠశాల
గో. హరిశ్చంద్ర
మూలముపాఠశాల
మద్రాస్

ప్రజాస్థులు రూ. ౧౦౦
ప్రజాస్థులు రూ. 3౦౦

అసహాయాధ్యమప్రచారకులు గానున్న కల్లూరి సుబ్బరాయలుగారికి హిందూపురం నడక లెక్కరుగారు 1 మాసము కిక్కిరించిరి. వీరిని కృష్ణజగ్గప్పాచార్యులు గొనిపోవునపుడు వీరి తెలిగారును పూర్వయు అమితధైర్యముతో వీరిని వీడ్కొలిపినది యొకరు వ్రాయుచున్నారు.

గంజాంజిల్లా హిరమండల పురంబున గల శ్రీనుజనానుచౌదినీ సమాజ, గ్రంథాలయముల అధ్యక్షు నవమ వార్షికోత్సవములు ఈనెల 27, 28 తేదీలలో (కృష్ణాష్టమి దినసమున) అతిథిభినుగా శ్రీ బోధానందభారతీయదాత్యారామ పరమహంసగురుస్వామివారి యాధిపత్యమున జరిగెను.

కంచియందలి పచ్చప్ప హోమ్గృహలో ఉపాధ్యాయులుగా నుండి పనిచాలించుకొనుచుండిన పి. కృష్ణమూర్తిరావుగారికి గత 31 తేదీ సాయంత్రము సభగావించి తత్పూర్వకాలవిద్యార్థులు వీడ్కొలుపుప్రమును వారి కర్పించిరి.

విదేశ వార్తలు

కెయిజరు జర్మనీరా జగునా?

కెయిజరును తిరుగ జర్మనీచక్రవర్తికి స్థాపించుటకై జర్మనీలో బీకన్ పునఃస్థాపన పనిచేయుచున్నట్లు తెలియుచున్నది. ఈ సంఘమువారు హర్ ఎబ్బర్గరుగారిని చంపినట్లు తెలుచున్నది. బిచ్ న్యూక్లరు అనునొక స్త్రీ శిశుకాలములోనే కెయిజరు జర్మనీచక్రవర్తి స్థాపనలంకరించునని జ్యోతిషము చెప్పినట్లు టాగలటుప్రతికలో ప్రకటించబడినది.

ఈవాస్తవమా?

కెయిజరు హలండునుండి తప్పించుకొని వాడుకపాటము ద్వారా జర్మనీ చేరినట్లు ఒకవదంతి వ్యాపించినది. ఇది కూడా ఆయినవార్త అనుటకు ఓలులేదు.

రుష్యాలో యోమము

ఇతర ప్రభుత్వములవారికి కాటక నివారణపు ఏర్పాటులపై ఆధికారముండుట సోవియటు అంగీకరించలేదు. ఆహారపదార్థముల పంచిపెట్టు ఆధికారము సోవియటు ప్రభుత్వమువారికే యుండవలయునని గట్టి పట్టుపట్టిరి. ఈ విషయమై ట్రెయ్యువర్తక ఇట్లు వ్రాయుచున్నది.

సోవియటు ప్రభుత్వమువారి కట్టి ఆధికార మిచ్చుట యుక్తముకాదు. బోల్షి విమలకే ఆహారపదార్థముల పంచిపెట్టు ఆధికార మియ్యబడినవో వారు సైనికులకు మాత్రమే ఆహారము పంచిపెట్టి ప్రజలనోట మన్ననకొట్టెదరు. ఇతర ప్రభుత్వములవారు సోవియటు ప్రభుత్వమునకు ఋణమియ్యవలయునని కొందరు కోరుచున్నారు. ఇతర దేశముల కియ్యవలసిన అప్పులను ఎగవేసి, అంతర్జాతీయకట్టుబట్టుముల పాటింపక ప్రవర్తించు ప్రభుత్వమువారు ఇతరుల వలన అప్పుపొందకూడదు ఏటివ్యాయము.

అమెరికావారి సహాయము

కాటకనివారణార్థము హూవరు గారి ఆధ్వర్యమున కొక సంఘము స్థాపించబడినది. అమెరికావారు తమవిరాళములను హూవరుగారికి పంపుచున్నారు.

20 లక్షలనుండి మరణించెదరు

ఎంతసహాయము చేసినను 20 లక్షలరక్షియనుట ఆకలిచే మరణించుట నిశ్చయమను ఘోరవార్తను, అమెరికా రెడ్ క్రాసు సంఘపు కమిషనరు గారు ప్రకటించుచున్నారు.

ప్రతిపట్టణమునందు సహాయస్థులు స్థాపించబడవలయునని కర్జన్యప్రభువు గారు ప్రకటించుచున్నారు.

ట్రాన్సుక్ గారి ఉపన్యాసము.

సోవియటు సభలో ఆగస్టు 30 వ తేదిన ట్రాన్సుక్ గారి ట్లు చెప్పిరి: రష్యాలోనికి రావేనియానుండి భాగ్యము రాకుండ నివ్రతమండిలి వారు పనిచేయుచున్నారు. రష్యాలోకి మధికముగ నున్నది. భాగ్యధన సమృద్ధిగల ఇతరరాష్ట్రముల సహాయము చేయుటకు బదులు నోటిమాటలతో కాటకాణము గావించుచున్నది. రష్యాప్రజలు స్వయంసహాయమునొడవే ఆధారపడి యుండవలెను.

ఎంతధనము కావలెను?

ఆకలిచేకృశించువారి కొక్కొక్కరికి దినమునకు పానుకొట్లో ఇచ్చినవో దినమునకు 10 లక్షల కాలర్లు విస్తృతమని తెలియుచున్నది.

వై లీషియా సమస్య

తెల్లెయ్యవై నా, బ్రేటిలు, స్పెయిను ప్రతినిధులు వై లీషియా సమస్య ప్రభుత్వమున పరిష్కరించుటకు నానాజాతికమితవారు తీర్మానించిరి. అవసరమైనవో వై లీషియా, జర్మనీ దేశములందు సంచరించుటకే ప్రతినిధుల కధికార మియ్యబడినది.

నిరుద్యోగ సమస్య

ఇంగ్లాండున నిరుద్యోగ సమస్య మిగుల తీవ్రముగ నున్నది. ఈ సమస్య పరిష్కరించుటకై మునిసిపాలిటీలు పన్నులను అధికముగ విధించి ఆ ప్రజేయమందును నిరుద్యోగులకు తగు సహాయ మొసంగవలయునని ప్రభుత్వమువారు తలచుచు వొంగిరి.

బీదమునిసిపాలిటీలు కొన్ని యీ ఏర్పాటుపట్ల భిన్నాభిప్రాయము కనుపరచినవి. ఇప్పటిపన్నులు అధికముగ నున్నందున నిరుద్యోగులకు సహాయముచేయుటకు వేరుగ పన్ను విధించుటకు వీలులేదని పాప్లరుపట్టణపు మునిసిపలు కొన్నిలక్ష తీర్మానించిరి. అందుచే 32 మునిసిపలు కౌన్సిలర్లను అరెస్టు చేయవలయునని ప్రభుత్వమువారు తలచు వొంగిరి. ఈనెల 1 వ తేదీ 9 మంది అరెస్టు చేయబడిరి. పాప్లరు పట్టణపు ప్రజలు, సార్వత్రిక నిరీక్ష

మలంబించి మునిసిపలు పన్నుల చెల్లించకూడదని ఆరెస్టు చేయబడినవారిలో కొక ధగు ఆల్బరుమానుస్కరు ప్రజలను ప్రోత్సహించుచిరి.

వాషింగ్టన్ మహాసభ.

ఇంగ్లాండునకు 4, అమెరికాకు 3, జపానుకు 2, ఈ దామాషా ప్రకారము యీ రాష్ట్రముల నాకల సంఖ్య యుండవలయునని వాషింగ్టన్ మహాసభలో తీర్మానింప బడునను వదంతి జపానులో ప్రచలియున్నది.

మొర్రోకో నందు స్పెయిను ప్రభుత్వపు ముఖ్యపట్టణ మగు మెలిల్లా ను తిరుగుబాటుకొన్న సూర్యులు ఆక్రమించి నట్లు తెలియుచున్నది. మెలిల్లా పట్టణము ఎదుట 3 వ తేదిన 12 గంటలకాలము ఘోరయుద్ధము జరిగినట్లు తెలియుచున్నది.

బ్రిటిష్ వారు తయారుచేయబాలని రంగులు కొన్నిటిని జర్మనీవారు తయారుచేయగలరు. ఇట్టి రంగులు తయారుచేయు, జర్మనువర్తకులు ఒక సంఘముగ చేరి, పట్టుపట్టుములకు వేయు రంగుల ధరలను నూడించుట వెంచిరి. ఇందుచే యుద్ధమునకు ముందుకన్న ఈ రంగులధర ఇప్పుడు 12 అధికముగ యున్నది.

జపానుయువరా జగు డిన్నహీర్ హిటో గారు తమవర్తకులను ముగించి యిక 4 వ తేదీని లోకి వెళ్లెదరు.

బర్లం లాండు సమస్యపట్ల సమర్థులందఱి నమనంబి హంగరీవారు ప్రవర్తించవలయునని మిత్రమండలివారు హంగరీ ప్రభుత్వమువారికి తెలియపరచిరి.

ఈనెల 1 వ తేదిన అమెరికాలో ప్రత్తి చెల 100 పాయింట్లవరకు తగ్గినది.

సెప్టెంబరు 1 వ తేదీ నుండి ఇంగ్లాండులో విస్కీకంట్రిబ్యూట్ టీసీ చేయబడినది. కంట్రిబ్యూట్ టీసీ చేసినను ధరలు అధికము చేయకూడదని తీర్మానింపబడినది. విస్కీ బుడ్డి 12 పిలింగులు ఆరు పెనీలకు అమ్మబడును.

భారతీయుల ఆశయములు

శ్రీనివాసరాస్త్రిగారి అభిప్రాయములు ప్రాన్యనందలి 'పెటిటుపరియెక్' పత్రిక ప్రతినిధిలో రైటుచేసినయి. ఎ. యస్. శ్రీనివాసరాస్త్రిగారు ఇట్లు చెప్పిరి: భారతదేశమునం దకాంతియున్న దని సామ్రాజ్యసభవల్ల రూఢియినది. భారతీయులనుగురించి ముచ్చటించుచు సాన్స్ భామును 'స్వరాజ్య' మనుమాట ఉపయోగించెను. ఇందుచే భారతీయుల ఆశయములపట్ల సార్వభౌమునికీల సానుభూతి వికసమగుచున్నది. ఈ సానుభూతి కేవలము మాటలతో అంతముండుక క్రియారూపముగ పరిణమించు నని నమ్ముచున్నాను.

సామ్రాజ్యసభలో గొప్పసమస్యలు పరిష్కరింపబడినవి. ప్రతినిధియమునందును దొమినియను మంత్రులతోపాటు భారతీయప్రతినిధుల అభిప్రాయములకువే వుచ్చుకొనబడినది. భారతీయుల ఆశయములు హక్కులపట్ల మంత్రులు గౌరవము చూపించుచుండిరి.

ఆఫ్నిస్థానము

గ్రేటుబ్రిటన్ ప్రభుత్వముల సంధిపయత్నములు భగ్నమైనవనువార్తయం దెట్టి ఆధారము లేదని ఇండియా ఆఫీసువారు ప్రకటించుచున్నారు.

నూజివీడు కేసులు (సవరణలు)

30-8-21 తారీఖున మీ దినపత్రికయందు ప్రచురించిన నూజివీడు కేసులు అనువాదమునందున్న కొన్ని సంగతులు అప్పుతములు. పోలీసు అస్సాబ్బు కేసునందున్న సామెయను సాక్షులెవరనియడుగగా, ముగ్గురు సాక్షులున్నారనియు 1 అల్లా, 2 మాగురువు, 3 మేజిస్ట్రేటుగారి ఆరెస్టు సాక్షియనియు నుడిపినాడు.

ఈ కేసునందు గమిల్ల ముసలమ్మ గారి రంగయ్యగారు గాని లేరు. వారున్న కేసునందు కిత్తును పొందలేదు. రంగయ్యగారికి మూడు నెలలు, ముసలమ్మకు ఒక నెల కిత్తురంగితి ముసలమ్మకు తట్కువేతన విధించుటచే విచారము గానుండుట యిది అన్వతములు అని ఒకరు వ్రాయుచున్నారు.

ఆంధ్రమండల గ్రామోద్యోగుల తృప్తియహసభ సెప్టెంబరు 11-12 తేదీలకు కొన్ని అనివార్యమైన యిబ్బందులచే జరుపబడదు. తేదీలు ముందునిర్ణయించి తెలుపబడును.

మహాభారతములు: ఆంధ్రదేశములో తయారైన 3 ముకునూలుబట్టలు అసలు ధరలకు ఏలాటివాడను లేకయే వారాయణమొనరిపిధి సెంబరు 17 గృహమందు అమ్మబడును. ప్రస్తుతము కొద్దిప్రామాత్రమే యున్నందున కీక్రముగ వచ్చినగాని దొరకుట దుర్లభము. కోటు, వట్టుగుడ్డలును, చుప్పట్టును మాత్రమే ఇప్పుడువున్నవి:—గో. వేంకటసుబ్రహ్మణ్యం.

“అమృత తివిష్యత్ ఫలదర్శిని”

ఇది మంచి ఆశ్చర్యకరమైన పుస్తకము. ఈ పుస్తకము ప్రతి మనుషునకును ప్రతిదినమున మిక్కిలి వుపయోగకరము. ఇది యాచుకొనుటకు శాతకము, పుట్టిన తేదీ, నక్షత్రము, మొదలగునవి అపునరచితము, సులభమైన తెలుగులో వ్రాయబడినవి. గొప్ప శక్తి కలుగుటకు బాంబులు, చెల 1 యా ప్రస్తుతం ఏలూరు సబ్ జడ్జి గారగు అత్తి వాగాయణరావు, పంతులు బి. ఏ. బి. ఎల్. గారిట్లు వ్రాసిరి. “రాగల దానిని తెలిసికొన గౌరవానికి యీ తివిష్యత్ ఫలదర్శిని సంతోషము కలిగించునని నా నిశ్చయము.” పుస్తకములు కలయువారు యీ దిగుర చిరునామాకు వ్రాయవలయును.

తాతా జ్యోతిషవిద్యాలయము. చోడవరం, విశాఖపట్నం, జిల్లా 2868

ఇంద్రజాల మహేంద్ర జాలము

ఈ అపూర్వ గ్రంథములో జర్మనీ గారడి, యోగవృద్ధి హస్తాశునము, ఇంగ్లీషు ఇంద్రజాలము, మంత్రకాస్త్రము, భూతలైద్యము, యంత్రములు, అమెరికావారి చీట్లకేక తమాసాలు విచిత్ర వివోదవిద్యలు గలవు. ఇంతేగాక మనుష్యుని మాయమచేయుట, మామిడిచెట్టను పుట్టించుట, కీచముతో గుమాధియగుట, కరీరములేని తలకాయచేత మాటలాడించుట, భూమిపైన గజముఎత్తున గాలిలో మనుష్యుని నిరాధారముగా నిట్టుట మొదలగు విచిత్రములు అనేకము లున్నవి. ఈ గ్రంథమున చదివిన అత్యద్భుతముగా మేజర్ జే.ఎం.గల గని గ్యారంజి యిచ్చుచున్నాడు. దీనిచెల యీ 4-0-0 ఐ. (2118-888) పి. ఆర్. జవార్దనం వాయుడు, బంగ్లా. (గుంటూరు జిల్లా

ఆంధ్ర (957) సంస్కృత గ్రంథములు వికోరియా డిపో, మైలాపూరు - మద్రాసు. మదన కామేశ్వర లేవ్యము.

బలహీనుల పాలిటి కల్పవృక్షము- వీరవృద్ధి నిరాశమును కలిగించుటలో అత్యుత్తమ మయినది. మేనామనికాగ్ర, కుత్లనక్షత్రము, ఆశిమూర్తిము, కాన్లులాగుట మొదలగు వాటిని వ్రాించి మంచిబలమును కాలిని, వీరవృద్ధి విశంతాన ప్రాప్తిని కలుగించు వల్లప్రసాదము:—2 డబ్బీలు బాబులు, 10 రు:ముల డబ్బీలు 1-4-0 పి. డి. ఛార్జి 0-6-0. పి. జి. ఏ. అందుకంపి అయుర్వేద సమాజం వారిదే, నెల్లూరు, జిల్లా.

మలయ చందనము గనేరియా అను మహాగ్రంథము ద్వారాకను. చిట్టమొత్తము. పి.కె.కే.తో ముద్రించబడినది. తెలుగు, తమిళ, ఇంగ్లీషు భాషలందు విభిన్నముల గాగలోగముడు మూడు భాషలందు ముద్రితము. శ్రీ. బి. ముద్రాణ. కాన్డూరేడు మాడే ఇది లాభోపకరణము. డి.బి. 1-5 డి. 2-4. 1 చిలడీ (మంజులయితోపాటు కలెక్షనము) డి.బి. 3-0-0 1251 ఋతుశోభక ఋతుశూల మున్నగు గర్భాశయ రోగములను వోగట్టి సంతానము నొసంగు చింతామణి. డబ్బా 2-0-0 పీ యూ ప ము కాశీ, టి, కోకోలకు బడులు. మంచి సువాసన గలబామ గల అయుర్వేదయోగము. డబ్బా 0-12-0 గంధర్వభార్యణి, రాణవరం, (గోదావరి)

ఆంధ్రపత్రిక

1921-వ సం॥ సెప్టెంబరునెల 7-వ తేది

బుధవారము

సిద్ధాంతములు

సిద్ధాంతములో గూడిన స్టేటుకొన్నింటి సభయందును హైందవ శాసనసభయందును, మావీశా తిరుగుబాటునుకూర్చిన తీర్మానము విచారణకు వచ్చెను. రెండు సభలయందును శాసనసభ్యులు అధికారపక్షమును సమర్థించుటకే పాటుబడిరి గాని, సంపర్కముల గనుగొని భౌతిక రైత్య మెట్టి యో నిర్ణయించుటకు బూనుకొనలేదు. మల బాగులో గలిగిన యావద్రవము, భారతదేశస్థితికి చిహ్నముగాదని రాజకూటినిధి వలికియుండెను. గాంధీ, మోతాలీ గార్లు, మావీశాల అల్లరులను ఖండించియుండెడి. అవి నిరాకరణోద్యమఫలితము గాదని, మోతాలీగారు స్పష్టపరిచిరి. ఉద్యమపు క్రాంతినాయకులు మలబాగులో బనిచేసియుండ లేదని వీరు తెలిపియుండెడి. ఇట్టి స్థితిలో సయితము, శాసనసభలయందలి అధికారసభ్యులలోను అసభికారసభ్యులలోను కొందరు నిరాకరణోద్యమ మునకును, మలబాగు గడవికలకును ముడిబెట్టు ప్రయత్నించుట విచిత్రముగ దోచక మానదు. ఏదియో నెఱకరిసిన, జాతీయోద్యమమును ఖండింప బూనుకొనవారికి, ఏది తలపెంచినను దానిని తమ వాదమున కాధారముగ గైకొనుట యభ్యాస మగుచున్నది. నిరాకరణోద్యమ వ్యాపకము వలననే మలబాగు మండల మంతకాలమునుండి యు శాంతివహించియున్నది. నిర్బంధములు విక రితముగ నున్నపుడు సయితము శాంతి నిలిచినది. అట్టిసమయము కనిపెట్టి, భామనుగారిని ఆమండలమునుండి మార్చుకేసి, సామ్యమార్గము నవలం బించి, దండనాధానమును విరమించి యున్నచో, క్రస్తుత కల్లోలస్థితికి బీజములు లేకుండెడివి. ఆ సంగతిని గ్రహించి ఆశాంతికి గల మూలకారణ మాలను తొలగించుట యావశ్యకమని శా సన సభ్యులు ప్రతిపాదించి యున్నచో, అధికారులకు నిజస్థితి కొంతవర తెలియకపడెడిది.

మలబాగు గడవికలలో మరణించినవారి సంఖ్యను ఫర్ విలియం విశ్లేషణగారు నిశ్చయ ముగ చెలువజాలకపోయిరి. కాని పుత్తుకూరుగ్రామ మువద్ద నాల్గువందలమంది చనిపోయారనియు, పుత్రి కలవృత్తాంతము ప్రకారము మొత్తముమీద వేయిమంది చనిపోయిరిని తెలియుచున్నదనియు స్టేటుకొన్నింటిసభలో నుడిచిరి. ఈసంఖ్యలు మిగుల విషాదజనకముగ నుండికమానవు. ఇంతటి ఘోర వర్తమానమునకు కారణ మమయియున్నచో, ప్రభుత్వసభ్యు డగు ఫర్ విలియం విశ్లేషణగారి యుపన్యాసమునందు నున్న క్షణతేదను, సహాయ నిరాకరణోద్యమముతో మోచకాలకు సానుభూతి లేదనియు, గాంధీయవల వారికి లక్ష్యములేదనియు, విశ్లేషణగారు రోకచోట వివరించిరి. వేరొకచోట, కిలాఫాత్ అందోళనావకటలబోధకల మూలముననే యట్టిదుస్థితిచేత రెననివినరించిరి. కిలాఫాత్ యద్య మనాయకులుగూడ దౌర్జన్యరహిత నిరాకరణ మునే సాధించుచున్నారు. అందుచే నిరాకరణో ద్యమమునకును మలబాగు విషాదమునకును సంబం

ధము గలదని చెప్ప వీలులేదు. విశ్లేషణగారి యూహలను జర తేర్చిచూచినచో, వేరొక కారణము గలదని యూహించవచ్చును. ఇంతటి తీవ్రస్థితి ఏర్పడునని ప్రభుత్వమువారు తలచియుండలేదని విశ్లేషణగారు రంగీకరించిరి. స్టేటుకొన్నింటిసభలో, మలబాగు కల్లోలమునూర్చి తీర్మాన మువపాదించిన జాదాభాయిగారు తుదకు దాని నువసంహరించికొనిరి. హైందవ శాసనసభలో, టి. రంగాచార్యులగారి విషయమును గురించి ముచ్చటించిరి గాన, తీర్మానము వోటునకురాకుండనే నిలచి పోయెను. కలనలో గిడ్డిగా రీ తీర్మాననందర్భ మున గాంధీ యు ద్య మ ము ను క సి దీ ర తిట్టిరి. వీరివలె ఫర్. ఉమర్ హాయత్ ఖానుగారు స్టేటుకొన్నింటిసభలో ముచ్చటించుచు, ఆందోళనావకటలను వరిమార్చవలయు నని నొచ్చురించిరి. ఇట్టివారల ప్రలాపములను ఖండించిన సభ్యులు గొందరు లేకపోలేదు.

మలబాగు మండలమున అల్లరులకు పాల్పడినవారు తగినశిక్షను పొందుచునేయున్నారు. అట్టి వారియెడ నెవరును కనికరము జూపుటలేదు. దౌర్జన్య మతికయించినకొలదియు చేత కమాభివృద్ధికి నష్టము గలుగునని జాతీయవాదులకన్న నెక్కుడు బాగుగను రైరింగినవారినికరులేరు. కాని ముందు జేయవలసినదని ఏమి? దేశమునందుగల ఆశాంతిని తొలగించుట ఎటులు? ప్రజల నెటుల సం తృప్తిపరచవలయును? వారి మనోభీష్టములను వీరిన సఫలపరుచవలయును? ఈప్రశ్నలనన్నిటిని విచారించుట కింకను తరుణము రా లేదని తలచుట అసభ్యము. సిద్ధాంతభలలో నీ విషయమును బా గుగ చర్చించి నిర్ణయించియుండవలసినది. ఆపని గావించకుండ నితరవిషయముల నన్నిటిని చర్చించినను, లాభముండదు. శాసనసభలలో మరి యొక విశేషము గనుపించుచున్నది. అధికారుల వలె, అసభికారసభ్యులును స్వతంత్రాభిప్రాయ ములను తెలిపెడివారిని సహించక, వారిపై చెల రేగుట వింతగనున్నది. సంస్కరణములకు బూర్వ మిట్టి అసహనభావ మంతగగనుచుండెడికాదు. ఒక మూల మోచకాల్లోలము, వేరొకమూల ఆర్థిక దుస్థితి ప్రబలియుండగ, ఇదియంతయు తొలగి దేశ మునకుస్వరాజ్యసౌఖ్యము కలిగినపేర్కొలుగని ప్రజలుసంతోషభరితులై యుండజాలరు. ప్రజలుసంతోషముగ కాలము గడుపుచున్నపుడే వేల్పు యువ రాజుగారికి హృదయపూర్వకముగ స్వాగత మొసగి యుత్సవాదులలో పాల్గొనగలరు. అటులగాక, వాడు దుఃఖములో నున్నపుడు, అట్టివనికి బూనుకొన బుద్ధి పొడమకుండుటలో వింత ఎద్దియు లేదు.

వేల్పుయువ రాజుగారి రాజ్యసూక్ష్మ హైందవ శాసనసభలో డాక్టరు గవరుగారికి తీర్మానమును ప్రతిపాదించియుండ, అగ్ని హోత్రమును నొక సభ్యుడు దేశమునందు గల ఆర్థిక రాజకీయ పరి స్థితుల కారణముచే తీర్మానమునకు ప్రతికూలభావము గనుబజచెను. ఏతీర్మానము గూర్చియైనను, శాసనసభలో ఏకీభావముండవల సిన యవసరము గనుపింపదు. ప్రతిసభ్యునకును వాక్పాత్రంత్యము గలదు. అగ్నిహోత్రుగారు తమ యభిప్రాయమును తెలిపినవెంటనే, అన్ని మూలలనుండియు సభ్యులు లేచి వారిని బలుభం గుల దూషించసాగిరి. యువరాజునకు స్వాగత మొసగ నిష్టములేనివారు భారతీయులు గారని, మాంఛీరురాజుగారు పలికిరి. రాజభక్తిగూర్చి చేసిన ప్రమాణమునకు అగ్నిహోత్రుగారు భిన్న ముగ నుడివరిసి మజందారుగారు నుడివరి. వ్యతిరేకాభిప్రాయమును ఉపసంహరించుకొనవలెను, లేదా వారు సహాయనిరాకరణవాదులతో శర

వలె నని ప్రాఫెసరు సహానిగారు ముందరించిరి. డాక్టరు నెహ్రూగారు తమ కోపమును కట్టజాలక, అగ్ని హోత్రుగారిభావములు రాజభక్తికి విరుద్ధ ములని చెలువగ, మిగిలినసభ్యులతోబాటు తమ కును రాజభక్తి కలదనియు, ప్రజలలో నధిక సం ఖ్యాతులు తీర్మానాంశములకు వ్యతిరేకముగ నుండుటచే వారిభావమును తాము తెలిపితిమనియు అగ్ని హోత్రుగారు బదులుచెప్పిరి. ప్రజాభిప్రాయమును శాసనసభలు వ్యక్తీకరించుట లేదను సంగతిని, అగ్నిహోత్రుగారి కింకను గ్రహింపలేదు గాబోలు! అవిషయ మటుండ, యువరాజుగారున మునకు ప్రస్తుతకాలము అనుకూలముగాదని తెలుపుట రాజభక్తి తెలుల విరుద్ధమో గోచరింప కున్నది. యువరాజుగారు వెనుకనే రావలసియుండ, వారి రాక కొన్ని కారణముచే నపుడు నిలిచిపో యెను. వారికిబరులుగ శాసనసభలకు తెరుచుటకు కన్నాటుప్రభువుగా రంపబడిరి.

వారిచే తెరువబడిన శాసనసభలు బహిష్కరింపబడినవి. పిమ్మట ప్రజలకు సంతృప్తిగలిగించెడి మార్పు లెవ్వియు కావించబడలేదు. ప్రజల కంతయూత్రము సంతుష్టిగలుగని ఈ సమయమున వేల్పుయువరాజుగారి రాక నింత త్వరలో నేర్పాటు జేయుటకు తగిన కారణ ముండవలెను. యువరాజుగారు వచ్చులో కల సంపూర్ణ స్వతంత్రపాలనాస్థాపన ప్రయత్నముల నేర్పాటుజేయుచో, ప్రజలలో సంతుష్టిప్రబలును. యువరాజుగారికి అధికారులు సన్మానమునేర్పాటు జేయుటకుబరులు, ప్రజలే అందుకుపూనుకొనెదరు. వారికిసమర్పించెడి విజ్ఞాపనపత్రములో భారతీయా శయములనువివరింపవలయునని, డాక్టరుగవరుగారు ప్రతిపాదించిన తీర్మానమునందు గలదు. ఆమాటలను తొలగించవలయు నని రంగాచార్యులగారు సవరణ సుచపాదించగ, గవరుగా రాసవరణ సంగీకరించిరి. ఆసవరణయే లేనిచో, వేల్పుయువరాజు గారికి విజ్ఞాపనము నొసగునూచనను క్రభుత్వము వారు మొదలంబ ప్రతిఘటించియుండెడివారని, విశ్లేషణగారు పలికిరి. ఇందునుబట్టి, క్రభుత్వము వారు సయితము ఇట్టివిషయములలో సాధక బాధక ముల నాలోచించెదరని స్పష్టమగుచున్నది. అగ్ని హోత్రుగారు సయితము, ప్రజాభిప్రాయమును కనిపెట్టి పందర్భములకు తెలువగ, మిగిలినసభ్యులు వారి సలహాను నమ్ముకొనో, పరిశీలించుటకు మారుగ, వాని నిందల పాల్పేముట యను చితము. శాసనసభలలో ప్రజాభిలాషలను వెల్లడించుటకుగాని, వానిని సఫలముగావించుటకుగాని తగిన యవకాశము లేదని, నానాటికి గోచరించుచున్నది. సంస్కరణములపై విశ్వాసముంచక, స్వరాజ్యాశయముమీదనే దృష్టిని నిగుడించుటచే, కాంగ్రెసుసభ ప్రజలలో మాతనోత్సాహమును జనింపజేసెను. ఆయత్నాహము త్వరలో ఫలప్రద మగుచో, దేశదుర్దశ బాయును. శాసనసభలు ప్రజాభిప్రాయమును ప్రతిఫలించజేయును. దేశభక్తి కిని రాజభక్తికిని గడుపించెడి యంతరము తొలగి పోవును. రెంటికిని సంయోగము కుదురును. ప్రజేచ్ఛ నిర్విఘ్నముగ కొనసాగును.

మాన్సింగుపాస్త్రుపత్రికభితి

మాన్సింగుపాస్త్రుపత్రిక కిపుడు సందు దొరకి నది. హిందూదేశము చెసిపోయెనని ఈ పత్రిక ఉద్ఘోషించుచున్నది. క్రభుత్వమునందే, కార్యల్యత ఏర్పడనట. ఇండియా పభ్యుయు ఏమియు జేయుటకు దోచక, మాంటాగూగారి యుత్తరపుల కారకు వేచియుండునట. గవర్నరులు తమ

తెవరు వైయధికారులతో తెలియక పరితపించు చున్నారు. దురదృష్టవంతులగు మండలోద్యోగులు అనుమానింపబడి చివాట్లు దినుచుందురు. రాజ్యాంగసంస్కరణముల మూలమున, ప్రభుత్వోద్యోగుల యధికారమునకు లోపము గలుగ లేదని తేలవడినను, మార్నింగుపోస్టు పత్రికకు మాత్రము బెదరు తీరలేదు. నిరంకు యధికారమున కెక్కడ లోపము వాటిల్లునో యని, ఈపత్రిక దిగులు పడుచున్నది స్వకరిపాలనమున కవకాశము లేకుండజేయుటయే, ఈపత్రికయొక్క ముఖ్యోద్దేశము. కాని మార్నింగుపోస్టుపత్రిక నభిమానించెడివారు, ఇంగ్లండులో తగ్గిపోయినటులు సొంతియము లేరు. ఆంగ్లదేశము తన కారవమును కాపాడుకొనవలె ననిన మార్నింగుపోస్టు మొదలగు పత్రికల సలహాలకు పెడచెవిబెట్టి, స్వాతంత్ర్యోద్యమమునకు చేయూత నొసగవలయును. డివలరాగారు లాయడజార్జిగారి వ్రాసిన లేఖలో, స్వాతంత్ర్యసమస్యను మోటుబలముచే జరిపించుట యంతవ మనియు, ధర్మమునకును, హేతువునకును ఒడ్డుమైయుండుట భావ్యమనియు, ప్రజాంగీకారము నాధారముగ నైకొని పనిచేయుట యావశ్యకమనియు, నూచించిరి. స్వాతంత్ర్యోద్యమము ధర్మబద్ధమనినది. ధర్మమును ధర్మముచేతనే నాధించుటకు ఏలగును ఆంగ్లదేశ మంతత్వరలో ధర్మమార్గ మవలంబించి, తరుల స్వాతంత్ర్యమును గౌరవించుటకు బూనిన, ప్రపంచమున కంత శ్రేయస్కరము. అట్టి పని నెరవేరకుండుటకు, మార్నింగుపోస్టుపత్రిక పాటు బడవచ్చుచుగాని, ఆ ప్రయత్నము కొనసాగుట దుర్లభము. నూతనయుగము తత్ప్రయత్నసిద్ధికి అనుకూలంపడు.

ప్రభుత్వ ప్రకటనము

మద్రాసు గవర్నరుగారి ఆదేశములపై ప్రభుత్వము వారు ప్రత్యుత్తరము నిచ్చిరి. వారు నూచించిన సంగతులు నిజము కావని తెలిపిరి. ఇరువురు ఉద్యోగులను తీసివైచుట యవసరమని, త్యాగరాయచెట్టిగారు చేసిన నూచనకు ఆధార మేమియు గనుపించలేదని, ప్రభుత్వమువారు వ్రాసిరి. ఇట్టి యుత్తరప్రత్యుత్తరములతో కాలము గడుపుట ఇకమీద లాభకరముగాదు. ఆదిద్రావిడులకును, తదితరులకును సఖ్యమును గూర్చి, వారిలో జాతీయభావమును పెంపొందించుటకు బూతు కొనవలయును. ఆదిద్రావిడులలో నిట్టిభ్రాతృభావము ప్రబలినకొలదియు, అల్లరుల కవకాశము దగ్గిపోవును. వివిధజాతులవారికిని సఖ్యముగూర్చుటకు గత శనివారమున బీచియెడ్డ జరిగిన సభలో నుకయుపసంఘము ఏర్పరుపబడెను. ఈసంఘమువారు, కార్యభారమును నహించి, తమ ధర్మమును త్వరితముగ నిర్వహించెద రని తలచెదము.

స్వీస్వాతంత్ర్యము

స్వీలకు ఎన్నికహక్కుల నిచ్చుటకు, వంగదేశ తాననసభవారు నిరాకరించిరి. ఈసంస్కరణమున కింకను తరుణము రాలేదనిరి. మద్రాస్ బొంబాయి, రాజధానులే ఇందువిషయమై ఒడంబడిచినవి. కాని దీనికి విచారంప నవసరము లేదు. ఎన్నికహక్కులను పురుషులలో విశేషముమంది యుపయోగించుకొనక, తాననసభలను గొప్పపెరిచియుండిరి. ప్రస్తుతస్థితిలో స్వీలలో నైసర్మ విశేషముమంది ఈహక్కునుపయోగించుకొనదు. స్వకరిపాలనము సిద్ధించినపిమ్మట, పన్నులు చెల్లించెడివారందరకును ప్రాతినిధ్యముండక తీరదు. అప్పుడు, రాజకీయ స్వాతంత్ర్య సుఖము నెల్లరును పొందగలుగుదురు.

అనహాయోద్యమము

ఉద్యోగుల దురాగ్రహము.

నన్నెటూములో కల్లుపాటల సందర్భమున ఉద్యోగుల అక్షేప దుర్జన్యము పలువిధముల ప్రకటించుచున్నది. కల్లుపాట పాడవద్దని యొక దైవభక్తుడగు మహావృద్ధియును ఒక యాత్రచానికి బోధించగా అనహాయోద్యమమైన వానిచేత శినుచేయించిరి. ఈరేగింపులనుండి గంధీజీ జయ అని అరచెనని తాలూకా అక్కింగు గుమాస్తా పెట్టు సత్యనారాయణగారిని పనిలోనుండి తీసివేసిరి. పాటదారుల పేరులను జెల్లించె నని పరాభ్రును ఒకసెల సస్పెండుచేసిరి. మరియొద్దను గుమాస్తాను బదిలీచేసిరి. అందువలన ప్రజలలో సత్యాహము చాలప్రబలమైనది. త్రాగుడు నదచివేయటకు ప్రజలు గట్టిదీక్షను పూనుచున్నారు. 2వ తేదీని గంజాముజిల్లా శ్రీకాకుళమున కేగిరి. వర్షముకురియుచున్నను నాటకకాలలో సభజరిగినది. చాలమందివచ్చిరి. ఈ త్రాగుడును నిర్యాపనతెనని వక్త లాడిచెప్పిరి. పిమ్మట విదేశీబట్టలను తగులబెట్టిరి. ఒక సన్యాసి తన కావిబట్టలన్నీటిని అగ్నిహోత్రున కాహుచిచేసెను. శ్రీకాకుళమునండింకను ఉత్సాహమేమియును కనుబడుటలేదు. గంజానాయకులు దీని విషయమున చాలశ్రద్ధ చేయవలెనని బొబ్బిలినుండి 6వ తేదీని సుందరరావుగారు తంతివార్త నందిరి.

జాతీయ వైద్యకళాశాల

5వ తేదీని బొంబాయి జాతీయ వైద్యకళాశాలలో విద్యను నేర్పుట ప్రారంభమైనది. 186 గురు విద్యార్థి లుండిరి. దాక్షుల సత్వేగా రాకకళాలకు మాపర్చుంటుగా నున్నారు.

జమీన్దారులను సంఘసభ

ఈసెల 21వ తేదీని ఢిల్లీలో ఈ సభ జరుగును. మాపలా అల్లరుల విచారణ సంఘము నేర్పరుచుట, ఆంగ్లాభటావాలు మున్నగు విషయములను చర్చించెదరు.

బల్లారి కాంగ్రెసుమధ్యవర్తిసంఘము

6వ తేదీ సాయంకాలములో విచారణ ముగిసినది. ఆంధ్రుల పక్షమున ముగ్గురును కన్నులుల పక్షమున ముగ్గురును సాక్ష్యమిచ్చిరి. కాబట్టి కల్లరుగారు 7వ తేదీ వుదయమున ఆదానికి వెళ్లిరి. అటుండి పూనాకు వెళ్లెదరు. వేంకటప్పయ్యగారు తాడిపత్రికిని హరిసర్వోత్తమరావు గారు గడగుకును వెళ్లెదరు. కర్నాటక రాష్ట్రీయ కాంగ్రెసు సంఘమువారి ఆహ్వానముపై రావుగారు వెళ్లుచున్నారు. 5వ తేదీ సాయంకాలము వాణివిలాస నాటకకాలలో ముద్దేప్పరగారి అభ్యుత్తరక్రంద విస్మృతి గొప్పసభ జరిగినది. కీర్తనకేసరి జయరామాచారిగారు స్వదేశీచక్రమును గూర్చి యవస్థాపించిరి. తీరిక లేక కాంగ్రెసు మధ్యవర్తి సంఘసభ్యులెవరు నుపస్థాపించెదరు. అందువలన సభ్యులకు చాల నిరుత్సాహము కలిగినది.

కలితీలని ఖద్దరుబట్టలు.

గుంటూరు జిల్లాలో కలితీలని ఖద్దరుబట్టలు చాలా నిలువయున్నవి. జిల్లాకాంగ్రెసు సంఘమువారు కూడ వానిని నిలువ చేయుచున్నారు. ఇండియాలో మండల రాష్ట్రీయాది కాంగ్రెసు సంఘములవారి కెవరు కొరినను పంపెదరు. కలితీలని ఖద్దరుబట్టలందజేయుటకే గుంటూరు కాంగ్రెసు సంఘమువారిందులకు పూనికొనిరి.

విదేశీబట్టలను తగులబెట్టుగూడదు

కలకత్తాలో యిండియను అసోసియేషనువారు సభచేసిరి. దేశముల చాలవోట్ల ప్రజలు చికిరిగుడ్డలైన దొరకక వస్త్రుహీనులై అలసటించుచుండ విదేశీబట్టలను తగులబెట్టుట అనుచితమని వారు తీర్మానము చేసిరి. స్త్రీలకు నియోజనస్వారంత్రియము నియ్యవలెనను తీర్మానమును కాననసభవారామోదించుండుట సరిగాదని తీర్మానించిరి.

బొబ్బిలి సాలూరు కల్లుపాటలు.

6వ తేదీని బొబ్బిలి సాలూరు కల్లుపాటలు జరిగినవి బొబ్బిలిలో పాటగాంధ్రు వచ్చిరి. నవ్వుమచ్చిన ముజరా యిచ్చుటకు దొరతనమువారు పూనిపడెదరా అని అడిగిరి. వారు పూనిపడరని యుద్యోగులు చెప్పగా పాటగాంధ్రుడయిన వెల్లిపోయిరి. ఉద్యోగులు గూడ తాలూకాకేసెనుండి వెల్లిపోయిరి. 7వ తేదీని పాటలు జరుపవలెనని మహారాజాగారి నాకరులు కోరగా తాసిల్దారుగా రంగీకరించిరి. మహారాజాగారు 5వ తేదీని చెన్నపురినుండి వచ్చిరి. ఈ నేజరుగారు కూడ వచ్చిరి. తాసిల్దారుగారితో మాటలాడిరి. ఇవటికిని యారీతిగానున్నది.

శిక్షలు.

బల్లిదులో జామీ నియ్యలేదని 11 రోజులనుండి చెరసాలలోనుంచిన అనహాయోద్యమము ముగిరిని వదలివేసిరి. ఒక పోలీసు కనిస్టేబు అనహాయోద్యమము నలంబించి పనిమానివేసెనని ఆరెనిపైని కేసుచేసినది బీదరు పత్రిక వ్రాసిగది. ఆత దా విచారణ నంగీకరింపలేదు.

మితవాది సభలు.

కాశీజిల్లాలో జానుసెలలో 70 స్వరాజ్యస్వాయత్తానములుండెను. ఇప్పుడు 10 మాత్రమే యున్నవి. మితవాదులు భూస్వాములకు కరుణ కలుగుటకు తగిన చర్యలు నడుపుచుండు సభల నేర్పరచిరి. ఆ సభలలో మే యిద్దరు ప్రతినిధులుండరు. బీదలకు చరకగా బట్టల మమ్ముకాణములను వారు పెట్టించుచున్నారు. అందులకు కావలసిన ధనమును రాజామోతీ చంచుగా రిచ్చెదరు. లక్నోలో గోధుమల నమ్ముకాణములను మాడింటిని పెట్టించెదరు. ఈ గోధుమలను బట్టలను మితవాది సభల సభ్యులకు మాత్రమే అమ్మెదరు.

రైతుల సభ

5వ తేదీని సీతాపూరులో రైతులసభను మితవాదు నేర్పరచిరి. ఆ సభకు 2000 మంది రైతులు వచ్చిరి. ఆసభ జరుగకుండా చేయుట కసహాయవాదులు చేసినప్రయత్నము సాగలేదు. హిందూదేశ సేవకసభ్యుడగు పండితకృష్ణప్రసాదకాలుగారుపస్య సిందిరి. రైతులకు వెంటనే ఒకసపారంపస్య పామ్మునియ్యవలెనో వారసహాయవాదులతో కలసిపోయెదరని ఆతడు ప్రభుత్వమును హెచ్చరించెను.

హస్తను యిమాంగారు

హస్తనుయిమాంగారు వ్యాసినట్లు చారిసంతకముతో లండనునగరమునందలి వెంచరురు పత్రికలో ప్రకటింపబడిన వ్యాసమును తాను వ్రాయలేదని ఆతడనెను. ఆవ్యాసము సంగతి వెన్నటివరకును యిమాంగారికి తెలియనే తెలియదనిచెప్పిరి.

వలంబీరులు

మద్యపానవిషేషములు బోధించుండల కిద్దరికి చెవి 6 నెలలు శిక్ష వేయబడెను.

దాదాభాయి నాథోజీగారివర్ధంతి

బొంబాయిలో వర్ధంతిపుత్సవమును పలువురు జరిపిరి. ఎన్. ఆర్. జయకరుగారి అభ్యుత్తరక్రంద బిగినసభలో పలువురుపస్య సిందిరి. ఖుల్నాపంజాబులలో కాటకములవలన బాధితులగు ప్రజలకు సహాయము చేయుటవలన మనకృతజ్ఞతను నాథోజీగారి అర్చకం దించెద మని సో జనీ చే వి గారు నుడిచిరి. పంజాబు భిలాఫత్తు ఆక్రమములను ప్రభుత్వమువారు తొలగింపనివో అహమదాబాదు కాంగ్రెసుసభలో స్వాతంత్ర్యసభాకము ను లేవనెత్తెదము. స్వరాజ్యముకోరక భారతీయులందరను హిందువులు మహావృద్ధియులు, పార్సీలు, క్రైస్తవులు మున్నగు వాకెల్లరునుగూడ ప్రాణముల నమ్మింప సంసిద్ధులని ప్రభుత్వమువారు గ్రహింతురుగాక. మాపలాల్ విప్లవమునకు నేను చాల చింతిలుచున్నాను. వారి భావ మాకు రాక పోవుటచే వారికి మేమేమియును తెలుపవలెకాలేదు. మామహాత్ముని ఆజ్ఞలను భిలాఫత్తు బోధనలను ప్రతిపాలముగా ప్రవర్తించిరి. గాని వారు చూసిన వైర్వ్యధ్యములవలన వాకెన్నటికిని బానిసతనమున కొడబడువారు కారని జగద్విదితమైనదని మేకతారీగారు నుడిచిరి.

పార్సీలకును యితర సంఘములకును గల నిరోధము లింకను ఏమైన నున్నచో వానిని తొలగించి దాదాభాయిగారి మార్గము ననుసరించుటవలననే పార్సీలు నాథోజీగారికి తమ కృతజ్ఞతను వెల్లడింపగలుగుచు నని వైర్వ్యధ్యుగారు నుడిచిరి.

ఆంగ్లేయులు బదారభావులే గాని వారికి హిందూదేశస్థి సరిగా తెలియదని నాథోజీగారు వెనువలంబించిగాని 40 ఏండ్లు పనిచేసినపిమ్మట ఆంగ్లేయులకు హిందూదేశస్థి సరిగాతెలుసు నుగాని వారి బదారభావము లేదని ఆయన గ్రహింపగలిగెను. స్వరాజ్యముకోరకందరు నాందోశము నలువవలెనని బోధించెనని జయకరుగారు నుడిచిరి. కాటకబాధానివారణమునక అసభలో 2500 రూపాయలు వసూలయ్యెను. ఆమొత్తమున సము ముఖ్యులను సగము పంజాబుకును పంపబడును.

నెల్లూరుప్రచారకులు ఆంధ్రదేశమందలి హిందీపరిజ్ఞానేంద్రములను వ్రాయుచు ప్రమాదమున గుడివాడను విడిచిరి. హిందీవిద్యార్థుల సౌకర్యమునకే గుడివాడలోకూడ పెద్దవిద్యాలయము 25వ తేదీన పరీక్షజరుపునట్లు నిశ్చయించిరి. పశ్చిమకాశ్మీర హిందీప్రచారకుడు.

(3086)

జాతీయవిద్య

యంగు యిండియా

జాతీయవిద్యను గూర్చి సాంఘికవిజ్ఞానముల గూర్చి వివిధముగ ననుకొనుచున్నాము. కాన నే నిప్పుడు సాంఘిక విజ్ఞానములను గూర్చి మాత్రము గానము.

(ప్రస్తుత విద్యావిధానము దురదృష్టవశాత్తూ ప్రభుత్వమునకు సంబంధించిన మాట యిటుండగా ముఖ్యముగా మూడు విషయములలో లోపభూయిష్టముగ నున్నది.

(1) ఆ విద్యావిధానము స్వతంత్రవిజ్ఞానములను విదేశీ విజ్ఞానముల నాధారపడియున్నది.

2. మానసిక విజ్ఞానమును, హస్త నైపుణ్యమును లక్ష్యము చేయక ఆ విద్య మేదో భాగముకే చెందియున్నది. (3) నిజమైన విద్య విదేశీభాషామూలమున ననంతభావము నుండును. ఈ భాషామూలమునను మనకు విచారించును. విద్యాగంధమునుండియు బాలక బాలికల చిరుప్రసాదపు ప్రకటనలలోని విషయములు వారు యిండియా కనియెరిగింట్టివి కాక ప్రాత్రవిగ నుండును. పిల్లవాడు గృహజీవనములోని పరిస్థితులను నేర్చుకొనునది పాత్రపు ప్రకటనలవల్ల కాదు. ఇతరులపొగు వారన్న కథిమాన ముండునదియు నేర్చును లేదు. ప్రాత్రవిగ కాలిని గృహకృషియనునది దూరమైపోవును. విద్యసాంకేతికగు నరికి యిరుగుపొగుపూర్వ ప్రాత్ర యగుచును. గృహజీవనమును సంతోషమే యుండదు. గ్రామపరిస్థితు లాయనకు అసలే తెలియవు. శిశుబాలికలకు నిర్వీర్యమైన దనియు, ఆ కథ మొక దనియు, మూఢ నమ్మకము గల దనియు, విద్యాభ్యాసమునకు పనికిరాని దనియు ఆ భావము తెలియును ఆ విద్య పూర్వార్థముగ నున్నది న విజ్ఞానమును తొలగించుచున్నది. అట్టి విద్యపొందిన యువకులు సంపూర్ణముగ జాతీయపరిత్యక్తు కావుననే కారణము పూర్వవిజ్ఞానవాసన వారిలో నంతగ వెల్లివిడియించి తదిట్టివిద్య ప్రతిభానుగ నుండువిద్యచేత పయితము నిర్మూలముకావలెనని తెలిసికొనవలయును. నే నేమైన చేయునెడల ఇప్పుడున్న కరవగ్రంథములలో చాలవరకు నాకముచేసి, జీవనోపాధికి సంబంధించిన విషయములుగల పుస్తకముల వ్రాయించెదను. కాన బాలు బాలికలకు చదువుకొనిన యువసరపరిస్థితుల మీదికి బుద్ధి బోరుచుండును.

రెండవవిషయ మేమనగా, ఇతరజాతీయముల యెట్లున్నను, ఇండియాలో నూటికి 80 మందికి వైగా జనము కృషి నలులు; ఇంకపదిమంది పరిశ్రమలుజేయువారు. అట్టిస్థితిలో, బాలుకు పెద్దవారై సంసారముజేయు కాలమునకు కరీరకన్యమునకు తాళలేని శ్రమవిద్యగరపుట ఎంతయు భూరము. ఈ పిల్లలకు కన్యమును కల్పించుటకు నేర్పరాదు. గావునావిద్యకు వ్యవసాయముచేసికొని కన్యకా దాసుడునాను బడికిపోయి యేల చెడిపోవలయునో తెలియదు. బడికి వెళ్లి కరీరకన్యమునకు నేరగొనుటలో నీచముగకాచెద లేలాకా గదా! ఇండియాలో నిప్పుడు ప్రతిబాలుడును, బాలికయు, బడికి వెళ్లి యాడువచ్చినపుడు ఉన్నతపాఠశాలకు కల్గవలె నన్ను, తదనకులముగ చదువు చెప్పించుటకు దబ్బులేను. లక్షలలోని కల్గడం ద్రులు ఇప్పుటి జీతముల నీరుకేకున్నాను. అందరను విద్యా సంతులు కావలయునన్ను విద్య నుదితముగ నేర్పవలయును సరియైన ప్రభుత్వవిధానమున్నను, 200 కోట్ల రూపాయలను విద్యకింద ఖర్చుపెట్టి, బడికి వెళ్లి నీనువచ్చిన పిల్లలందరకు చదువు చెప్పించబాటును. కాన మనపిల్లలు వారు నేర్చుకొను చదువుకు కొంతసరక లేక అంతలో కరీరకన్యముచేసి నబ్బు నీరుకలయును. అందరను కట్టు కన్యముచేసి లాభకరమగునది, బుద్ధికి తగినది, నాలు వడుకుటయు, చేతి నేతయు నైయున్నది. నేను చెప్పి ఉచితవిద్యకు, నాలు వడుకుట గాని యేదైన గాని కన్యము లాభ నాయకముగ నుండవలయును. బాగుగ విమర్శించి చూచినచో, అనుభవమునకలగము చూచుకొని, వివిధ వాదానించినపుడు, యిండియా నంతలను గుడ్డలను కాయుచేయుట కన్న నేరొందు వృత్తి లేదని తెలియగలదు.

మనజేతముంటి వీరజేతము కరీరకన్యమును జేయుట కలన యిట్లుడిలాభము కలదు. పిల్లల కన్యకు రుసుము నిచ్చు బయ్యెగాక పర్యాయతి తరవాధార మేర్పడును. అట్టికన్యకలన పిల్లల స్వ యంపకాయమును నేర్చుకొనెదను. కన్యమును విరిసిండుటవలన జేతమనోపచితమైనట్లు జేవలనను గావాలను.

మానసికవిద్యనుగూర్చి యెక్కువగా తెలియదు. ఈవిద్య పుస్తకములవల్ల గరవమునని నేను నమ్ముచున్నాను. అది గురుకులాశ్రమముచేత రావలసినదే. ప్రాథమిక, మాధ్యమికపాఠశాలలలోని ఉపాధ్యాయులు తెలుగు వారు భగవద్గీతానును సచ్చాత్రమునుగల పుస్తకములను శ్రీకృష్ణా వారణ మానసిక విద్యనుపొందినా? వారికద్య చదువుకొను బాలు బాలికలలో నుండు నిత్యవస్తువులు బాగ్యుత్తరములపాఠ్యుత్తర వారికెంత? తక్కువజేతముల పచ్చి యుపాధ్యాయుల నియోగించుట వారి సచ్చాత్రమున బాటకము గలుగజేయునా? ఆ యుపాధ్యాయులకు లోక బలమై న యున్ననా? ప్రాథమిక పాఠశాలలలో నుపాధ్యాయులను వారి జేతభక్తి జూచి నియోగించలేదని మనకు తెలియును. ఇంకొక ఉపాధ్యాయు దొరకక వారు అందులకు కచ్చుచున్నాను.

ఇదిగట్ల విద్య విధానంలో గరవలయును నది నిజము విచారించవలసియున్నది. దీనినిగూర్చి యిదివర కెన్నియో సార్లుచెప్పియుంటి. విదేశీభాషలో విద్యభ్యాసించుటవలన మెదడు చెడిపోయి పిల్లలగులాలు తెలివోయి యెంతలకును పనికిరాని పాత్రకును అనుచుండు అనియున్నాను. ఇదిగట్ల వారి ఆలోచనగాని పనిగాని భేషలేవన్నాను. వారు నేర్చుకొనినదానిని రేపటికింక గాని ప్రపంచ గాని నేర్చుకొనెదనాను విదేశభాషవలన మన పిల్లలు స్వజాతీయలో నే విదేశీయులకు చున్నారు.

అదియే ప్రస్తుతవిద్యా విధానములోని భూరము. విదేశ భాష విద్యాసాధనముగలచేత జేతభాషలు మూలబడినవి. వాతే నిరంతరభాషకార మున్నచో నేను తక్షణమే విదేశభాషలో బాలకలను బాలికలను విద్యగరపుట ముద్దించి జేతభాషలను పయోగించవలసిదిగా నుపాధ్యాయులకు పనిలో నుండి తొలగించుదమని చెప్పి ప్రవేశపెట్టినాడను. పరగ్రంథములు లేదని నేను వెనుడియుచున్నాను. అని గూడ మార్పుకొనే వచ్చును. తెలుగునకు తక్షణ వికస్య యగునను.

నేనిట్లు విదేశభాష విద్యాసాధనముగ నుండగూడదని చెప్పింజేత, విదేశవిజ్ఞానమునకు అంగముభాషను నేర్చుకొనుటకును నిర్వీర్యముగ నున్నా నని చూచుండి తెలియకుండు నానై నేరములు మోసిరి. యంగు యిండియాపత్రికా పాఠకు దెవరను, నే నెన్నిసార్లు యంగు యింగ్లీషు భాషను కొందరైనను అంతర్జాతీయ వ్యాపారములకొరకును రాజ్యవహారములకొరకును నవ్యము నేర్చుకొనవలసి యుండునని వ్రాసియున్నదానిని గమనించుండక పోదు. ఆ భాషలో నెన్నెన్నియో యమాల్యములను భాగములు కాన్త్రములుండుటచే భాషాప్రవీణతగలవారు వాని నన్నింటిని స్వ భాషలలోని కి తప్పుచూచేయుటకు నీలుగ నుండుటకు ఆభాషను చదువుకొనుటకు నే నేమియు నాటకపడను.

మనము అందరమును వేరై యొకటిగ నుండవలెనని వారి లంపుకారు. కాని ముందుచున్న మనజేతము దానినిగూర్చి, దాని మనము అయిననీదప యితర జేతవిజ్ఞానములు దొంగించుట పాడియుకనని నేను వానిం చెదను. ఏవిజ్ఞానములో నైను మన జేతములోని యమాల్యవిజ్ఞానములోని విశేషములు లేవని వాద్యధాని ప్రాయము. అందుకే మనకు తెలియలేదు. మనజేతములనున్నదాని చదువు దను దానివిలువను గ్రహించుకొని మనము తయారుచేయబడితిమి. మనము మనజేతభాషలో నున్నట్లులనే లేము. విద్యభ్యాసము గావించి యనుభవములో లేజున్నచో, బాగునలంకరించి భాషామూలమునకు కరవమవలె ఆ జేతము గలుగజేయుటకు గాని, వీర్యవంతముగ జేయుటకు గాని శక్తిలేకయుండును. నేను మరేమిదొకై యితరజాతీయములను కల్పించి యింగ్లీషుభాషలను కట్టు చేయుటవలన యాత్మీయవిద్యనాశనమగు నని భయమున్నను యితరభాషలనుండి భాషముల గ్రహించి యాత్మీయముగ విజ్ఞానమును కాపాడుకొనుట చూవకొకము.

వడ్డమిషను పబ్లికు ఏలము.

నెల్లూరు తిక్కరాజువారి నిత్రయవద్దయుండే శ్రీకన్యకావర మేశ్వరీ వైదుమిల్లి కంపెనీ వారి తాలూకు వడ్డమిషనున్నా విషయము సంబంధించిన యావత్తుసామానులనున్న సవరు మిల్లు అనుగుప్తముతప్ప వైకన్యవగయిరా కట్టవగులున్నా 1921 నం నెవ్వంబుననెల తే 10 ని సాయంకాలము కి ఘంటలు కొండలు సవరు మిల్లు వద్ద బహిరంగమునునయేలము వేయబడును.

నెల్లూరు } ఆరవ వెంకటేశ్వరవైద్యులగాను
4-9-1921 } 8:25) కి కట్టి వెంకటచలం వ్రాలు

స్వదేశ మానసికత వస్తువులు.

గట్టి నని! వెల సరసము!!

ప్రభుత్వము ఉత్పన్నో తయారుచేయబడు చున్న దిన్న, పెద్దపైజల మద్యగానలు, సేవాకర్తులు, బల్లాయి కర్తులు, వివర్ణ విశేషముగా నేని తయారుచేయబడు చున్న అన్నిపైజల యిల్లడి కన్యకాశ్రమములు, ఇనుప కన్యకాశ్రమములు, ఇల్లడి యనుము కలిసిన కన్యకాశ్రమములు, వందల కన్యకాశ్రమములతో బంకో బస్తుచేయబడిన యనుపవైద్యులు కర్తలా సామానులు మా కర్మాగారమున తయారుగుచున్నది. (8081)

దరఖాస్తులు ద పిన భరణ తెలుపబడును.
వర్తమలకు సరసమైన కమిషన్ నియమమును.

కంటి చిరువాదా: } డి. వెంకటేశ్వర్లు అండ్ కో.,
"ఇండస్ట్రీస్" } కట్టగు అండ్ లాక్ మేకర్స్ ctc
నెల్లూరు. } నెల్లూరు. (గోదావరి జిల్లా

మేలగు పాంపెక కలలు (1514			
బ్లాకు: రు	8.0.0	నెట్టు: 205	2.8.0
స్టాక్	4.8.0	"	200 2.0.0
కాలకమాన్	7.0.0	కాన్కరే	2.8.0
కూడి కట్టు	0.18.0	కాన్కరే కట్టు	0.2.0

నీది (అవస్థ, స్థానము, కట్టి నేను, గావనా.

“గొప్ప మామ”
ఆ యుగకానగము యిట్లు చేయుడిక మామ ప్రకారము ప్రతియజ్ఞమునై నెన్ను లేకయే సాధారణ మయిన కర్తులు కర్తవ్యభాషయి ఉండుకొనవచ్చును అట్టి కర్తవ్యచేతకర్తవ్యము ఇమిడ్చబడి బహు అందముగాను చేతికి లేరిక గాను ఉండుట్లు మన జేతమున తయారు చేయబడి స్వజాత “కర్తవ్యము” అను వేర విక్రయమునకు సిద్ధముగా నున్నది. బికటి తెల్పించి చూచినయెడల దాని ప్రయోజనము మీకే తెలియగలదు. కావలసినవారు:

ఈ క్రింది చిరుగావనావారునకు వ్రాసిన దొరకగలవు.
కొందిమాత్రమే గలవు కనుక కర్తవ్యదే వ్రాయుడు.
నెట్ట కర్తవ్య 1-కి రూపు 5-8.0; చిన్న కర్తవ్య 1-కి 5-8.0
దజను కర్తవ్యలు కొనువారికి ఒక కర్తవ్య ఉచితముగా నీయబడును.
సోస్తేటి వగయిరా ఖర్చులు కొనువారు భరించవలయును.
మాతం శిల్పి కృష్ణారావు,
(8079) తెజవాడ.

నమకము (1842)

బంగారు, వెండి రత్నముల

నగలుకు ఇతర వస్తువులను

కాపను యిచ్చిన పుచ్చుకొని వైకము ఇర్పబడును

ఉమిడి-రామయ్య శెట్టి

గురుసామి శెట్టి కంపెనీ

25, వై నాబావ రోడ్, మదరాసు.

నగలు నాణ్యముగాను పూచీతోడ నరిమైన భరిలకు తయారుచేసి దిక్కుయెటుటకు కుంచబడును. తయారున లేనివాటిని అతిశ్రద్ధుగా అర్జున సేరవ తయారుచేసి యిర్పబడును. ఒకసారి ఆర్జున యిచ్చి నగలు తయారు చేసికొన్నవారి వలన మా వమ్యము తెలిసికొనవచ్చును.

Vani Press, Bezwada.

(8077) తెలుగు, ఇంగ్లీషు, హిందీ, ఉర్దూ, తమిళనాగరి, అరవములో అచ్చు కనులు, బైండువనులు, ర్పురసాంపులు, ఎంగ్లీవింగు ర్పుముగ సరసమైన భరిలకు చేయబడును. కవర్లు, కాడ్లులు, కాగితములు చపుకగా భరిగగను. ఒకసారి కరిషించి చూడండి

వాణి ప్రెస్, బెజ్జవాడ.

పంజాబు గలభావలలో క్షింఛబడిన తిరి మంది ఇంక
చెరసాలలో నున్నారు. నేను వీరికేనులను గురించి వ్యవహారముగ
తరిక్షించుచున్నాను.

భారతదేశము

భారతదేశము నైపుణ్యమును గలది. దీనిని మన రాజకీయ ప్రభుత్వము అభ్యుత్థింపింప జరచుచున్నది. మించుకొని, లండనులోని వివిధ విద్యార్థులకు భారతదేశమును గూర్చి రాష్ట్రీయతలను ముందుగా ప్రకటించబడినది. ఇతర విద్యార్థులను చేయగోరువా రనేకరీతులములగా భారతదేశమును గూర్చి తెలుసుకొను నుపాయములు. త్వరలోనే ఒక నైపుణ్యకళాశాల స్థాపించబడును.

వ్యాపారము, ఆర్థికస్థితి.

భారతదేశపు సామగ్రిని విదేశీవర్తకులు యథాప్రకారముగ పెన్నులు కొందురా యని మనము కవిమృగముల క్షృరలోనే యథా ప్రకారము గమనించుచున్నాము. భారతదేశపు ఆర్థికస్థితిలు బాగున్నవి. వ్యాపారము జృంభించినదనియు, భారతదేశపులాభమునకు వితిమీరయిందను. భారతదేశమునకు అపారపదార్థములను, ప్రత్యేకముగ వానిని ఎగుమతిచేయును.

ఎక్కువధరలు.

విద్యుత్తు, గోధుమలధర రెక్కలై పోయినది. 1922 మార్చి నెల ఆఖరువరకు గోధుమలను, పీడిన ఎగుమతిచేయ గూడదని మేమాజ్జాపించినాము. భారతదేశమునకు మేముగ మోడలు ఆఫ్రికానుగోధుమలను కొనెదము. ఇట్లు చేయుట తలన ధరలు తగ్గి పోవచ్చును.

ఆర్థికసంఘము.

ఆర్థికసంఘసభ్యులు వచ్చే నెలలో తమ వివరణను ప్రారంభింపవచ్చును. సభ్యులలో సభికసంఖ్యకులు, సంఘాధ్యక్షుడు భారతీయులు గావలెను. సామ్రాజ్యమండలి సామానులనుదిగుమతిచేయునవ్వకు, కుంకములెట్లు విధించబడును వినియోగింపకును విధించబడునా, లేక, జరియవలెనట్లు ప్రోత్సహించుకొరకు కుంకములను విధించబడునా? ఇటువంటి ప్రధానవిషయములను గురించి వ్యాఖ్యానింపగలసి యుండును.

భారతకార్యము.

భారతకార్యము లిప్పుడు చాలావఱు. భూమిని సుదూరముననున్నాము. సాంస్థితిని బాగుచేయుటకు లక్ష్యముల వట్టు మార్చబడును. పనిచేయుటయందు సాత్తుగా గలగు అపాయములకు నష్టనిరోధముల నిష్పించుటకు 1922 మేము ప్రభుత్వమునా లోకవిల్లును ప్రవేశపెట్టెదము. కార్యకర్తలములసంఖ్య పెంచుచున్నది. అట్టిసంఘములను రక్షించు విషయమై ప్రభుత్వమునా చాలావినించుచున్నాము. పంచాయతీలు, సమాధానముచేయుట మున్నగువిషయములను గురించి మేమాజ్జాపించుచున్నాము. రాష్ట్రీయతలను, రాష్ట్రీయ ప్రభుత్వమునా కార్యకర్తలచాలను గురించి త్వరలో పనిచేయుచుండుట ప్రకటించియును.

కాశీక్షేత్రము.

ఇప్పుడు కాశీక్షేత్రము గలదని నేను ఈ ప్రభుత్వముచేరగానే విని కలవరపడితిని. ఇరుపక్షముల కొన్ని సంఘాపకములగు విషయములు రిగిల్టు నాన దెలిసినది. తత్ఫలస్ఫుటము ఒక వైచేయని నేను చెప్పును. భారతీయులను విరోధియులు అనాదరించుటగలదు గాని విశేషముగలేదు. ఇట్టిసాదాసాదా అను రాష్ట్ర జనగ్రామీణులకును, విరోధియుల విద్వేషములతో విత్తుకొన్నప్పుడు, వ్యాపారకార్యములకు తీర్పుభారతీయులకు సంక్షిప్తీకరముగా నుండవు. వ్యాపారపరిపాలనవిషయములలో విరోధియులకును, భారతీయులకును భేదము గలదని నేను వింటిని ఇద్దరికి సమానస్థాయము గలగునట్లు చేయుటకు ప్రయత్నించుట జరుగుచున్నది.

మరింత.

సాత్వికాసనసభ సిద్ధాంతగమము మొదటిసారి సమావేశమగుటచే భావిస్తే ఎంతవరకునుగ ఉరుదునో యని నేను తలచుచున్నాను. ప్రాతవర్తకులు పోయి, ప్రాతవర్తకులను ప్రవేశపెట్టు సమయమున మీరాసనసభను నిర్మించబడినది. మీరాజీయ స్వాతంత్ర్యార్థిత్వముతో కొన్ని తీర్మానములను మీరు చర్చింప బోవుచున్నాను. ఈనిర్మాణమునందు కొన్నిలోపములు ఉండవచ్చును. నేమిటా సేతులనలె యెవరొక్కడైనాను. వయోవృద్ధుడు. (వచ్చు) పరిశీలించిగాని నా తీర్మానములను తెలియజేయును. నేను వృద్ధుడనగుటచే, అందరు వృద్ధులవలె (వచ్చు), ఒక హెచ్చరికచేయదును. ప్రతిసమావేశమునందు మీరు మొదటిసమావేశమునందు చేసినంత జరిగి చేయుటకు నీలులేకపోవచ్చును.

మనకందరకు భారతదేశపు శ్రేయోభివృద్ధియే ప్రధానతలంపు. భూభావమే మనలందరిని బంధించుచున్నది. మీరు

ఈపథలకు తిప్పుకొనుటచేగాక, మీ నియోజకులదగ్గరకు మాటమోటికెక్కి, వారిలో మాట్లాడుచుండవలయునని నేను ప్రార్థించుచున్నాను. మీరు తేలిక క్రితో దేవోద్ధారణకు పాటుపడుచున్న మహానీయులు (సంతోషము).

ఈ ఉపన్యాసము తీర నియమములనుబట్టి జరిగెను. సభ్యులు, ప్రేక్షకులు మున్నగువారందరూ తేలికధ్యానముతో వినుచుండిరి. అంతట రాజప్రతినిధిగారు తమ సేకభావమును వెంటబెట్టుకొనికెక్కిరి. నీనిముటో గ్రామవాసు భాయాపటములను దీయుచుండిరి. సభ్యులుమాడ తమభిక్షకుల కెక్కిరి.

* * *

హిందవశాసనసభ

సిద్ధా, నెప్టంబరు 2-దాక్షు గవర్నమెంటు ప్రభుత్వ ప్రతినిధులు, గా. హాయిలిగారిట్లుచెప్పిరి. "వచ్చే సంవత్సరమునది 50 నూల నోట్లను వేరేరంగులో ముద్రించెదము. ఇట్లు చేసినయెడల 10 నోట్లకు కెల్లరంగు, 50 రూపాయల నోట్లకింకారంగును ఉండును." అంతట కార్యక్రమమునునిలిపి మాకు లాభివృద్ధిమునుగురించి చర్చింపవలయునని రంగాచార్యులుగారు కోరగా, సభ్యులందరందులకంగీకరించిరి. యనరాజుగారికి హిందవశాసనసభవారు స్వాగతమిచ్చువలయుననియు, భారతీయుల నాతీయాశయములను వారికి తెలుపవలయుననియు డాక్టరు గవర్నమెంటు గారికి తీర్మానమును ఉపసాదించి యిరి. సమావేశానంతరములందు యనరాజును బహిష్కరించుట అధ్యక్షము. విద్యాధికులు ఈరాజ్యద్రోహులతో చేరలేదు. విదేశవస్త్రములనుకాల్చి, కడర వస్త్రధారణము చేయగానే, స్వరాజ్యమురాదు. ఇంక ఎక్కువపాఠ్యములను నిర్వహించుటకు హిందవశాసనసభ శక్తిసామర్థ్యములు గలిగియున్నయెడల, స్వరాజ్యమురావచ్చును. (వినండి, వినండి) ఈస్వాగతములలో మనము మనదేశీయుల ఆశయములను తెలుపవలయునని డాక్టరు గవర్నమెంటు చెప్పిరి. స్వాగతప్రతినిధుల విలాటిరాజకీయవిషయములు అందగూడదు. జాతీయాశయము తెప్పి యనుదానివిషయ భేదాభిప్రాయములు గలవని రంగాచార్యులుగారు చెప్పిరి. మధ్యరాత్రిములపరిధియగు అగ్నిహోత్రులకు దేశమునువృత్తరాజుకేయి, అధికపరిధికులనుబట్టి ఇప్పుడు యనరాజుగారికి స్వాగతమిచ్చునాడ దని తీర్మానమునకు ప్రతికూలముగ మాటలాడిరి. తీర్మానమును వింటుపెట్టగా సభికసంఖ్యకులచే నంగీకరింపబడినది.

1921-22 వ-సంవత్సరములో సామ్రాజ్య పార్లమెంటు సభ్యులువారిని భారతదేశమున కావ్వనించుటకు 1 లక్ష రూపాయల అడివనట్లగుటను నవీ విల్లియంసెంటెలుగారు కోరిరి. ఆమెత్త మియ్యబడినది.

మామిలాల విప్లవము.

టి. రంగాచారిగారిట్లుచెప్పిని. "మనమంటే మామిలాలకు తమ ప్రాణములకన్న ఎక్కువ. మనముకోసము ప్రాణములను గోల్పోవుట కీర్తి చెప్పునని వారి అభిప్రాయము. వారి ఘోరకృత్యములవలననే 1859 వ సంవత్సరమునందు మామిలాలచట్ట మనుశాసనము గావించబడినది. తననంతమంది భటులను వెంటబెట్టుకొని వెళ్ళకుండు, మామిలాలవారు తలను అరెస్టుచేయుటకు ఆల్ఫామేజస్ట్రేటు ప్రయత్నించెదయెడల గూడదు. మామిలాల నందరిని ఆగ్రహాపూరితముగా జేసిన కిలాఫాతు ఉద్యమప్రచారకుల నేల ప్రభుత్వమువారు అరెస్టు చేయలేదో నాకర్థముకాలేదు. మామిలాలతో నిరతులెవ్వరును చేరకుండుట అవ్యుత్తము. భారతప్రభుత్వమువారు వైనికాసనమును ప్రకటించుట క్లామాపాత్రము (సంతోషము). మదరాసు నిరంకుశ ప్రభుత్వమువారిని పూర్తిగాన న్యుగూడదు. పంజాబునాటకము తిరిగి జరుగుతుండ మాడవలయును. అధికారులు, సర్ విల్లియం వింసెంటుతో సమావేశమును సోగ్గుట్టుకొనవచ్చును. నిర్దోషులను వైనికులు బాధించ గూడదు." కర్నూలు గిడ్డిగారు గాంధీమహాత్ముని, అతని ఉద్యమమును దూషించగా, మన ఉపన్యాసములను గాంధీగారు వినదే, ఇట్టి గంధీరోపన్యాసముల వలన ఏమి ప్రయోజనముని సుబ్రహ్మణ్యంగారు ప్రశ్నించెరి. అంతట గా. వింసెంటుగారిట్లు చెప్పిరి. "వైనికాసనము నేలాగు ఆచరణలో పెట్టవలయునో భారతప్రభుత్వమువారు మదరాసు ప్రభుత్వమునకు వ్రాసిరి. అధికారులు వ్యాధులు, కటాక్షము గల వారని మీకు విశ్వాస ముండవలయును. శత్రువులను ప్రారముగ కిక్కింపగూడ దని అజ్ఞులు పంపబడినవి." కిలాఫాతు ఉద్యమమునకు; మామిలాల అల్లరులకు విలాటిసంబంధము లేదని కలీరుద్దీను అహమ్మదుగారు చెప్పిరి. మహమ్మదు యామీనుఖాను గారుగూడ నిట్లే అభిప్రాయపడిరి. అంతట సభ ముగిసెను.

స్టేటుకొన్నియసభ

సిద్ధా, నెప్టంబరు 2- యనరాజుగారికి స్వాగతప్రతినిధులు సమర్పించవలయునని ఒకతీర్మానము గావించబడినది. మలబారు అల్లరులనుగురించి సభ్యులు చర్చించిరి.

"మహమ్మదీయమతగురువులపట్ల" యని ఢిల్లీలో ప్రకటించబడిన చిన్న పాత్రమును ప్రభుత్వమువారు తేల వశపఱచుకొనిరని గా. సయ్యదురజాఅల్లిగారు ప్రశ్నించగా, ప్రభుత్వమువారు టిల్లు ప్రభుత్వ ప్రతినిధులను చిప్పిరి: "పోలీసులు, వైనికులు గానుండు మన పోలీసులనే కాల్చి చంపవలయును. ఇది మహాసాపము అని ఆ పాత్రమునందు వ్రాయబడినది. ఈగంధములను వైనికులకందరికి ఇచ్చిరి. దీనిని వశపఱచుకొనుటవలన, మీ మతముయొక్క స్వాతంత్ర్యము తగ్గలేదు." అంతట సభ ముగిసెను.

* * *

రాజప్రతినిధిగారి ఉపన్యాసము.

ప్రతికాభిప్రాయములు.

అల్లహాబాదు "ఇండియన్" పత్రిక ఇట్లు వ్రాయుచున్నది. "భారతప్రభుత్వము వారి ఉద్దేశములను కనుగొనుట కష్టముగనున్నది. మనకు తెలియని సంగతు లేమిగాని ఉపన్యాసములపైచట్టలను గనుబట్టి. వైనికాకాశాను స్థాపించవలయునని ఉద్దేశము. ప్రకటించియును".

ఈ "ఇండియన్" డెంటిటికెల్లెగ్రాఫు "ప్రతికాభిప్రాయము" వ్రాయుచున్నది. "భారతీయుల స్వాతంత్ర్యచరిత్రలో ఒక నూతనశకము ప్రారంభమగుచున్నది. నిర్బంధము దేశమునా పెరిగిపోవునని తలచువారికి ఆకాంక్షమైనది."

అల్లహాబాదు "రీడరు" పత్రిక ఇట్లు వ్రాయుచున్నది. "రాజప్రతినిధిగారి ప్రసంగమును పఠించినవా రందరికి, రీడింగు ప్రభువుగారికి వ్యాయభావము, వికలవృద్ధియును వైరముగలవని తేలుచుచున్నది. తనకార్యభారమును నిర్వహించుటకు రీడింగు ప్రభువుకొనికొనియున్నట్లుయున్నాడు. ఆటంకము తెన్నియున్నాను, సాధ్యమైనంతవరకు భారతదేశమును గవ్యుష్టానమునకు జేర్చవలయునని రాజప్రతినిధిగారు తీర్మానించిరి."

* * *

కదిరివార్తలు (2-9-21)

గా. అం. లేదిన నొక సభ జరుగుటకుగాను ఏర్పాటు చేయబడినది. మట్టుపట్ల గ్రామములనుండి ప్రజలు వచ్చుటకు తగు ఏర్పాటులు చేయబడినది. సుద్యసానిరసనమును గూర్చియు, విదేశవస్త్ర బహిష్కారమును గూర్చియు, అంటరాని దోషమును గూర్చియు కాంగ్రెసువారి అభిప్రాయముల చెప్పి ప్రజలకు ప్రస్తుతకర్తవ్యమును బోధచేయుట ఈసభయొక్క ముఖ్యోద్దేశముగాని స్థానికాధికారుల చర్యలు వింతగా మారుచున్నవి. సభకు సభ్యులు సిద్ధమైయుండ క్రిమినల్ (పోసీజరు) కేసు 144 కేసు ప్రకారం ప్రాంతబోతులను ప్రాంతబోతులవద్దకు ఆటంకపరచుకూడ దనియును అట్లు ఆటంకపరచుచు దని ప్రజలకు బోధచేయకూడదనియును నోటీసులు మహారు అం మండిమిద జాకి చేసిరి. ప్రాంతము ఆటంకపరచుటకుగాను వైని సుదహారింపి అం యాకులను ఎట్టికార్యక్రమములను సాల్పానమాడట కల్లంకడికి సుమారు నొక ఘంఠాంశురములలో నేనిక్కునకూడ సభలు జరుగకూడదని దీనికితోడు సాయంత్రం వీధుల వెలుగి ప్రాంతవారి నెవరు ఆక్షేపింపకూడదని నొక చాటింగు జరిగినది.

గ్రామములో స్టేషనరీ సుప్రీమ్స్ట్రీటుగారు వందగా తాలూకా మేజిస్ట్రేటుగారు వై నోటీసులను జారీచేసినారు.

ప్రభుత్వోద్యోగుల నిరంకుశ చర్యలు ప్రజలలో కొంత ఉత్సాహమును పురికొల్పుచున్నది. ప్రజలలో మద్యపానము పంచ మహాపాతకములలో నొకటి గావున దానిని నిర్మూలము చేయుటకు మలకట్టు ఏర్పాటు చేయుటకు వలయుననుచు తప్పుచేసినవాని పాంఘికహిమ్మారమున ప్రయోగించుట మున్నగు కారణములముల ప్రాంతమున నెరిగిద్రొక్కుటకు తగుయత్నములు జరుగుచున్నవి.

కానకాక్కానము లేనియెడల అధికారులను వారిడరమ గూర్చి ప్రశ్నించుట మొదలగు ఉద్రేకమును బుద్ధిమంతుల క్యాక్రమముకన్న తలకట్టువారి ఆజ్ఞలను, సంఘహిమ్మారము ద్వారా ననలులలోకి తీసికొనివచ్చుట పాపు తెల్లరును శ్రేయోదాయకమని భావించుచున్నారు. వారి సావధానితై వధ క్రిని భయభక్తులను సంఘమునందలి కట్టుబాట్ల సూచనను తెల్లడియకొన నివ్వయింతుకొనినారు.

ఆమెరికాదేశమును భ్యాతకడిన మద్యపానమేధోద్ధమ నాయకులగు ఫ్రెన్సిస్ ఫ్రెజర్ బాన్సుకొగారిపక్షకు పూనానగములలో నున్నాడు. దిక్కునసభవారు బాన్సుకొగారికి విందా సంగిరి.

పురి వెండుల తాలూకాలో (౧) కిడ్దిపడాల (౨) బా
నాల (౩) లింగాల (౪) అమ్మలూగూరిపల్లె (౫) గురుజాల (౬)
పెరిదండ్రగ్రామములలో గ్రామసంఘము లేన్నది. పెద్దిపడాల
చోడవూగు గ్రామములలో ౧౬ తరాలములు పనిచేయుచున్నవి.

మద్రాసు శాసనసభ

ప్రశ్నోత్తరములు (తెలివారము)

ప్ర. ఎ. టి. పామరసాగారు:—పట్టాభిషేక బయల్పరచు రాజుల వారిని సంకీర్ణానికి ఆనకట్టను గట్టించుటకు ప్రభుత్వమునా దుర్జేపించిరా?

ఉ. లేదు.

ప్ర. ఎ. కంగనాథ మొదలియ్యారగారు (1) 1920 సంవత్సరమున పూరియందుగలిగిన 24 శత్రుయ ఉపకారణే మహాసభ క్రాంతానాధిపతిగాలైన పైలనా ఎట్టేటు రాజాసాహెబు బహదూరుగారి వద్దనుండి మద్రాసు రాజధానిలో నివసించుచున్న హిందూ ప్రజల ఉపయోగాధ్యక్షుడు మద్రాసు విద్యానికేంద్రమునకు హిందీని మాతృభాషగా నంగీకరించవలసినదని తీర్మానముగల బాబు ప్రభుత్వమువారికి చేరినదా?

(2) ప్రభుత్వమువారు 1921 సంవత్సరము 3 తారీఖునాబు నెం 51 నందు తాము ఆవిషయమై ఆలోచించెద మని తెలియజేసిరా? (3) ప్రభుత్వమువారు ఆ సలహాను అనుబుల పెట్టెదరా? పెట్టిన నెట్టినుండి పెట్టెదరా?

ఉ. (ఎ), (బి):— అవును (సి) ప్రశ్నకు అందు విషయమై చర్చ తీసికొనరాదు.

(4) డి. సుబ్బారాయుడునాయుడుగారు:—(ఎ) 1921 సం 11 ఫిబ్రవరి 7 తారీఖు జన్మింపు పత్రకయందలి అర్హతలకాల లో తెలుగుపండితుడు రెండవసంవత్సర తరగతియందు బ్రాహ్మణ తేరతనాయకులను బహిరంగముగా నిందించె నను బాబును ప్రభుత్వమువారు చూచిరా? (బి) చూచినయెడల ప్రభుత్వమువారు తమిళ చర్చను తీసికొనిరి.

అది ఎంతవరకు సత్యము? (సి) అబాబు ప్రకటించబడిన కొలదికాలములోనే ఆ పండితులకు 10 రూపాయలు జేతనము నందు స్ఫురిచేసిన సంకీర్ణ నిజమేనా?

ఉ. (ఎ) అవును (బి) ఆ సంకీర్ణ దిపావ్రమెంటువారు విచారించిరి (సి) కాదు.

ప్ర. డి. కడికాచలపెట్టిగారు: (ఎ) మద్రాసు అర్హత స్కూలులందలి విద్యార్థులు క్రమముగా తగ్గుచున్న విషయమై ఈక్రింది మద్రాసు దినపత్రికలయందలి విమర్శలను ప్రభుత్వము వారు చూచియుండిరి. నూన్ థింక్ డిమాండ్ 1918 నుంచి 23, 1919 ఆగస్టు 14, హిందూ 1919 ఆగస్టు 16, 1919 ఆగస్టు 25, 1919 సెప్టెంబరు 13, 1919 సెప్టెంబరు 15, 1919 అక్టోబరు 10, 1919 నవంబరు 1, 1919 డిసెంబరు 3, 1920 సెప్టెంబరు 8, 1921 మార్చి 17, జులై 1, 1919 మార్చి 11.

(బి) హాజ్యేగారి కంఠకాలానుభవముగలదు. చిత్రకళలను విద్యయందును వారీయనుభవ మెట్టిది? (సి) ఇదివర కట్టి నూపరింపెండెంట్లు ఉత్తమవిషయములను బోధించుచుండుటయు ఇప్పటి నూపరింపెంట్లు అట్లుచేయకపోవుటయు నిజమేనా? (డి) బాంబయి కలకత్తాలో అర్హత స్కూల్లయందు నూపరింపెండెంట్లు ఉన్న తరగతులకు బోధించుచుండుట నిజమేనా? (ఇ) భాష పు అసిస్టెంటునూపరింపెండెంటుగారగు వెలయువాసిగా రిదిన తరు ద్రాయంగురంగులు చేయుట, తేత్రగణితము మొదలగు విషయములలో ఉన్న తరగతులకు బోధించుచుండుట, క్రమమైన తరగతులను తీసివేసిన తరువాత ఆయనకు బంగారుపని తరగతి పరీక్ష చేయుటకుంట్ల చేరువని తేకపోవుట నిజమేనా? (ఎఫ్) ప్రస్తుత నూపరింపెండెంటుగారు వచ్చిన తరువాత చిత్ర కళలను, కంఠకాలములను మొదలగు విషయములలో క్రమమైన తరగతులు తీసివేయబడినవా? (జి) (1) గవర్నమెంటు పరీక్షలకు విద్యార్థులను పంపుచున్న పుటికిని, అయినకాస్త్రము, తేత్ర గణితము మొదలగు కొన్ని విషయములను బోధించుచుండుట నిజమేనా? (ii) ఆ విషయములను విద్యార్థులకు బోధించవలసినదిగా కోరుచున్నారా?

(హెచ్) (i) హాజ్యేగారు వెల్లిపోయినప్పటినుండియు కలకత్తాలో వ్యయము రు 32000 నుండి రు 65000 కు పెరిగిన సంకీర్ణ నిజమేనా? (ii) హాజ్యేగారు వెల్లిపోయినప్పటినుండియు విద్యార్థుల సంఖ్య 600 నుండి 225 వరకు తగ్గినదా? (వి) (i) తాత్కాలిక నూపరింపెంటుగారగు వెలయు దా సరిగారు 1919-20 సంవత్సర కలకత్తా పరిపాలనా నివేదికయందు 12 శేరా స్టోర్సులకు అనువృత్తికరమైన స్థితిని గూర్చియు, ఆవిషయమై పర్యవేక్షకు నూపరింపెండెంటుగారు వ్రాసిన సంగ్రహమును దాఖలు చేయ వలసినదిగా కోరిన ప్రభుత్వమువారి అద్దరుగుర్చియు వ్రాసిన రిమార్కులను గూర్చియు (ii) తన పరిపాలనా నివేదికయందు దాఖలు వ్రాసినందుకు సం

బాబును నడుగుదారి (iii) వా కట్టుకుగబడినయెడల వారు సంబాబును విచ్చిరా (iv) ఏమియు సంబాబును అడుగనియెడల గాని, సంబాబును ఇయ్యబడకపోయినయెడలగాని ప్రభుత్వము వారు ఆస్టోర్సులకు తనిఖీచేయుటకు కొక సంవత్సరము నేర్పరచెదరా? (జె) 1920 సం 28 నవంబరు తారీఖు 3076 జి. టి. ను సరించి సాత్తరామిక బాధ్యతను నివర్తించుటకు స్కూలును 08 గి చక్క జెట్టుటకు సలహానడుగుచు, దానికి సమ్మతి నీయక పూర్వము దానిని ప్రకటించి అందుపై ప్రజలు తమ సలహాల నిచ్చుటకు వీలు కలిగించురా?

ఉ. (ఎ) ప్రభుత్వమువారు 11 మార్చి జన్మింపు 17 మార్చి హిందూ పత్రికలలోని విమర్శలను చూచిరి. గత 5 సంవత్సరముల విద్యార్థుల సంఖ్యలను బాంబయి విద్యార్థులు క్రమముగా తగ్గి పోవుట గానించును.

సంఖ్య

1916—17—286

1917—18—303

1918—19—272

1919—20—222

1920—21—241

(బి) విద్యార్థులకు అర్హతలు హాజ్యే గారికి లేవు. వారికి ఇంగ్లండులోను, ఇటలీలోను, ఆమెరికా సంయుక్త రాష్ట్రములలోను 30 సంవత్సరముల అనుభవము గలదు (సి) హాజ్యేగారుగాని ఇతరులుగాని యధావిధిక తరగతులకు బోధించెదవారుగారు. వారిపని పరీక్షించుట సలహా నిచ్చుట మాత్రమే వారిపని (డి) బాంబయిలో రంగులు చేయుతరగతిలో ఇద్దరు ముగ్గురు ఉన్న తరగతియందు మాత్రము బోధించును. కలకత్తా విషయము తెలియదు. (ఇ) లేదు. వెలయువాసిగారు వరుస తరగతులను తీసివేసినతరువాత చాలాకాలము బోధించుచుండిరి. (ఎఫ్) అవును. చిత్రలేఖనాతరగతులు ప్రతీవిద్యార్థియు చిత్రలేఖనమును చేయుటకు వీలుపరీతిని తరగతికొక పెట్టుబడి నవి. (జి) (i) లేదు. క్రీష్ణాంగు అవుట్ లైన్ ద్రాయంగు ఉన్న తరగతులకు పెట్టు విద్యార్థులు, అనాటమి, జామెట్రిలలో ప్రత్యేకముగా బోధించబడుచుండిరి. మెమరీ ద్రాయంగు ప్రత్యేకముగా నెప్పుడు బోధించబడెదను. 1907 సం. వలెనే ఇప్పుడును ఈ పరీక్షకు వెల్లి విద్యార్థులు పరీక్షయందు పాల్గొలుచుచున్నారు. (ii) అవును వరుసతరగతుల తరగతి నెట్టివలసిన దని కొందరు విద్యార్థులు పీటీఎను పెట్టుకొనిరి. (i) ఆ కేసులు సరిగావు. 1891-92 సంవత్సరము 49,000 అప్పుడు 9000 పట్టుముల అన్యుకములను వచ్చుచుండెడివి 1920-21 నందు వరుసగా రు 75114 ను 5370 ను. 1914 సం. నుండియు భూ ఎక్కువ పట్టుముల తీరము తెచ్చున చేయబడెను. రాబడి తక్కువ పట్టుముల కందు కాకణములు గలవు. విద్యార్థుల నుండి తీరములు వసూలు చేయుచుండుట ఒకటి, విద్యార్థుల కనుపాలనకు పనులమాత్రమే పుచ్చుకొనుచుండుట రెండవది. (ii) హాజ్యేగారి కాలమున నెప్పుడు 600 విద్యార్థులు లేరు. 1891-92 లో మాత్రము 426 విద్యార్థులుండిరి. అందు 166 మాత్రమే బోజంగయ్య చదువుకొనువారు. 222 కంటే తక్కువ ఎప్పుడును లేదు. వి (1) హాజ్యేగారు నూపరింపెండెంటుగా సంబాబును మామిడిమిచ్చబడెను. (i), (iii) లేదు. వెలయువాసిగారు హాజ్యేగారు తిరిగివచ్చిన తరువాత వెలయువాసి వెల్లి. (iv) హాజ్యేగారు తమిళము అనువృత్తిగా లేవని చెప్పబడె ప్రభుత్వమువారు అందు విషయమై చర్చచేసికొనరు.

(జె) సాత్తరామిక బాధ్యతను నివర్తించుటకు సలహా వచ్చిన తరువాత ఈ విషయమై ఆలోచించుము.

ప్ర. సి. వెంకటేశ్వర అయ్యంగారు. జమిందార్ గ్రామా ద్యోగుల నుండి ఏమైనను సుహజున ప్రభుత్వమువారికి వచ్చినదా? ప్రభుత్వగ్రామాద్యోగులను గురించి విచారించు సంకీర్ణమున వారినిగురించి గూడ విచారించెదరా?

ఉ. ప్రాప్తి పరీ ఎట్టియు గ్రామాద్యోగులనుండి సుహజున వచ్చినది. వారి తీరముల అభివృద్ధిని గురించి బోధువారు విచారించుచున్నారు.

సమస్య:—33-౩౪-౩౫ తేదీన ప్రచురించబడిన ఆంధ్ర పత్రికలో నేను వ్రాయవారిచ్చితిని తెలియజేసిన ౧ వ తారీఖు మొదలు డిసెంబరు 3౧ తేదీవరకు మానిరిన వెల్లిడించబడినది. సదరువిషయముగ చేరువని కొంతమంది స్నేహితులలో వ్యాధానము జేసియున్నను, కొన్ని కారణాలతరములకల్ల అట్లులేయుటకు అభ్యంతరములు గల్గినందున చేసినవాగ్దానమును వదులకొని తిరిగి కోర్టును వెల్లిచున్నాను. ఈ క్షణమున వెంకటేశ్వరరావు దేవవాడ

మామలాలు పట్లము.

సైనిక శాసనవిచారణ

పాలకొట్టెలో విచారణ ప్రారంభమైనది. ఇదివరకు రెండుగురులవారికి కేసులు వేయబడెను. వారిని కోయంట్లూరుకు పంపించిరి. మంజేరిసంగతు లేమియును తెలియుటలేదు. ఆచట హిందువులను చాల బాధించుచున్నాననునాల్ల నచ్చుచున్నది. పొన్నానిలో తొందరలు లేవు.

సుల్తానుపేటలో బాగియన్న తొరియింటి గోపాల నాయుగారిని ఆదివాగమునాడుగ్రామి పట్టుకొనిరి. ఆతనిని నలు జయిలలో నుంచిరి.

ప్రకాశంగారును వేంకట్రామయ్యగారును ఏమిచేయుటకును వీలులేకపోయినది. వారు చెన్నపురికి వెళ్లిపోయిరి. మల దాడ విప్లవదళమున ఏకదళులును నొరుకుటలేదు. కాటకము గానున్నది.

6 వ తేదీ సింహావకటన.

ఇండియా దొరతనమువారు చేసిన ప్రకటనము:—ఈవార్త 6 వ తేదీ యువయువ 10 గంటలకు సింహావకటన చేరినది. మల్లాపురము నుండి రెండు సంచారపై న్యాయులు పనిచేయుచున్నది. మంజేరి 8 మైళ్లలోనున్న పండికాడుకు 5 వ తేదీని యొక నేన మంజేరి వియగా వెళ్లెను. అచట మామలాలు చిన్న చిన్న గుంపులుగా నుండిగాని వారు సేవల నెదిరింపలేదు. రెండవనెన ఎర్నాడు తాలూకా ప్రధాన గ్రామము నందున్నది. ఫి లో కు మల్లాపురముకొద్దు చాలా నష్టమై నందున నతి రూ దులో న్యాయస్థానము నేర్పరచిరి. ఒక నేనాని స్త్రీమరుమిద పొన్నానిలోని విప్లవకారులను పట్టుకొనుటకు పంపిరి. తిరుయ్యపాంతమున 200 మందిని పట్టుకొనిరి. కల్లికోటలో నెమ్మదిగానున్నది. ఉవ్వోగులు వెళ్ళుకొనుచుండి చురల బంకాలకు వచ్చుచున్నారు. నిలిగి వెనాడులు నెమ్మదిగా నున్నవి. మెనూరు సరిహద్దులందు మామలాలును నిబంధించుటకు మెనూరుదొరతనమువా తేంట్లు చేసిరి. క్రొత్త విశేషము లేమి యును చెన్నపురిలో కలుగలేదు.

బల్లూపేట స్త్రీలు ప్రకటనము

మంజేరినుండి బయలుదేరి 4 వ తేదీకి పండికాడుకు మూ రులకు వెళ్లిననెన నెకరును ఎదురింపనందున ఆనెన మరుల మల్లా పురమునకు వచ్చుచున్నది. రెండవనెననుగూడ ఎదురును ఎదిరించ లేదు. అది వేంకటేశ్వరరావు వెళ్లినది నేను విశేషము లేదు.

తిరుయ్యపాంతము

5 వ తేదీని యిద్దరు స్త్రీలు మేజిస్ట్రేటులు 40 మంది మాస్టాలను విచారణచేసి చెరి 2 ఏంట్లు కనకశక్తి నిధించిరి. ఒక హిందువుని శిక్షము తిరుయ్యపాంతమున 6 వ తేదీని కన బడినది. ఆకనమునై కత్తియరులు చాలా హిందూగా నుండెను. మామలా లే నాని నుంచి రి అనుగొనుచున్నారు.

మెనూరు సుహజానాథాన విద్యార్థులును శతావధానమును ఆరు ప్రహస్త్రీ చిదంబరకాస్త్రీగారు కాశీలో గతేనెల 22-వ తేదీన శ్రీశ్రీ మిథిలాధిపతులకు దర్శాంగముహారాగా గారి సమక్షమున విద్యార్థులలోను అష్టావధానము నేసి, తనకు విరాళాల్యము, ధాతకాప్రావీణ్యములచే సభ్యులకు తృప్తిగావించిరి. శ్రీమ హారాగావారు బహుభాషానందభరతులై శ్రీ కాస్త్రీగారికి గొప్ప బహుమానముగావించిరి. చుట్టుము 26 తేదీన శ్రీ బ్రహ్మనందనన కృతీస్వామివారి మొదల శ్రీ కాస్త్రీగారు నయనదముగా అష్టావధానముగావించిరి. శ్రీస్వామివారు వీరి కవిరాజాకాల్యాదులకు నెచ్చుకొని యొక్క పీఠాంబునుచేతను మతకోత ద్రవ్యపూర్వకముగను సత్కరించిరి. రాబోవు 1వ తేదీ శ్రీశ్రీ గోమహారాగా గారి సమక్షమున శ్రీ కాస్త్రీగారు శతావధానము గావించును. వీరికి సంస్కృతాంధ్రప్రావీణ్యము ప్రబలమైనది. యిట్టి విద్యదత్తులు లను కనిన ఆంధ్రదేశమాత ప్రాశస్త్యము నుల్లలకు ప్రోత్సహిత మనక తప్పుదు అని కాకనండి మొకరు వ్రాయుచున్నారు.

కృష్ణాజిల్లా రయితు సాదరులందరికి విజ్ఞప్తి:—ఈనెల 12 తేదీని దేవవాడకు రివిన్యూబోర్డు మెంబరుగారైనను సావీరిల్లా సాహెబ్ బహదూరుగారు వచ్చెదరు. ఆనాడు సంగ్రహము పన్నెండుగంటలు ఈ సంవత్సరము 1-౩-౦ కి నదరాగా పుచ్చుకొనెదనని క్షు 1-౩-౦ కి నదరాగా పుచ్చుకొనెదనని క్షు 2-13-౦ దయచేసినందున క్షు ౩-౩-౦ కు నదరాగా పుచ్చుకొనెదనని దొరకును లందరు దయ

సాహెబ్ నవద్యశాల

స్థానిక వార్తలు

చిత్రవిలేజునములు:—యం. యస్. కర్కూరు, జూలై, ఆగష్టుమాసములకు వ్రాసిన చిత్రవిలేజునముల పుస్తకములను వందనములతో వ్రాసిరి. ఆగష్టుమాసపు చిత్రవిలేజునములతో మత్స్య, కూర్మ, వరాహాది, విష్ణు దశావతారములున్న చక్కగ చిత్రపటమైనవి. అందరును చూచి తీరవలయును.

ఉచిత ఆయుర్వేదవైద్యశాల:—రావుబహదూరు కలకలజ్ఞునచెట్టిగారి నెల్లూరు ఉచిత ఆయుర్వేదవైద్యశాలలో, జులైమాసములో 6702 మంది వీరగులు చికిత్సకు వచ్చిరి. అందు 3607 మంది పురుషులును, 1855 మంది స్త్రీలును, 1490 మంది బిడ్డలును ఉండిరి. మొత్తముమీద వీరగులు 216 మంది వీరగులు చికిత్సకు వచ్చుచుండిరి.

గ్రామస్థుల క్యాల్షియం:—వ్యవసాయశాఖవారు 1921-22 సంవత్సరమునకు గ్రామస్థుల పౌకర్యార్థమై పంపిన క్యాల్షియం మాకార్యాలయమునకు చేరినది. అందు రైతులకు కావలసిన విషయములన్నియు, పంటలగుర్చియు, మైదులగుర్చియు, పశువులగుర్చియు, ఎట్లు శ్రద్ధ దీసికొనవలయునో వెలపబడినది.

చెన్నపురి ఆరోగ్యము:—సెప్టెంబరు 8 వ తేదీ తో ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రభుత్వములో చేయింటికి 38.6 వంతున చనిపోయిరి. గతవారములో 41.7 వంతున చనిపోయిరి. నల్లరకు స్ఫోటకము పోయిగా నిద్రచనిపోయిరి. విషజ్వరముచేత నిద్రను, యితర జ్వరములవలన 41 మందియు చనిపోయిరి. గతవత్సరమిదేవారములో 38.4 వంతున చనిపోయిరి.

నెల్లూరుజిల్లా విద్యార్థి సంఘము, మదరాసు:—1921 సెప్టెంబరు 1-వ తేదీ, నెల్లూరుజిల్లా విద్యార్థి సంఘము పచ్చయప్ప కాలేజిలో సమావేశమయి, కార్యనిర్వాహకుల నెన్నుకొని, 1921 వత్సరమునకు మహాసారంభమున జరుప తీర్మానించిరి. తత్కార్యజయప్రదంబునకు, సంఘసభ్యులందరు చందాలంపించి, కార్యకమలాపాయములు తెలిపెదరని వేడుచు న్నారు. కమిటీమెంబర్ల శ్రీధరముగ కుతూహలమున చందాలు నమూనా చేయుదురని ప్రార్థన— కే. శ్రీరంగాచారియార్ 318, తంబుకెట్టిపేడి. ఏ కోడండరామయ్య (కార్యదర్శకులు)

ఆంధ్ర భౌమభిరంజక సమాజము:—పచ్చయప్ప పాఠశాల, చెన్నపురి:—ఈసమాజపు యాజమాన్యము క్రింద 1920-వ సంవత్సరము సెప్టెంబరు మాసము 8 వ తేదీ శుక్రవారము సాయంత్రము 8 గంటలకు పచ్చయప్ప కళాశాలలో ఇంటర్మీడియటు గదియందు ఆంధ్ర ప్రతిభాధిపు లగు మ-రా-రా-శ్రీ, కాకానాథుని వాగ్దేవరాయ పంతులుగారు గారు “జాతీయ విద్య”ను గూర్చి యుపన్యసించురు. పచ్చయప్ప కళాశాల యందలి మ-రా-శ్రీ, పి. సుబ్రహ్మణ్యయ్యగారు, బి. పి., ఎల్. టి., య గ్రా స నాధిపత్యము వహించురు. ఆంధ్రభౌమభిమాను లెరుగు రా బ్రాధితులు. సంకరాజ రామలింగము, సహాయ కార్యదర్శి.

నాల్గవ ఆంధ్రరాష్ట్రీయసభ:—ఈ నెల 24, 25, 26 తేదీలలో గంజాంజిల్లా బరంపురమునందు శ్రీయుత డాక్టరు భోగరాజు పట్టాభిషేకారామయ్యపంతులుగారి అధ్యక్షతక్రింద జరుగును. ఆంధ్రరాష్ట్రీయందలి గ్రామపట్టణసంఘము లన్నియు సాధ్యమయినంతవరకు ప్రతినిధుల నెన్నుకొని ప్రతినిధుల పేర్లను బరంపురమునందలి ఆహ్వానసంఘకార్యదర్శిగారికి తెలుపవలెను. ప్రతినిధుల ఎన్నికవిషయమై యాక్రిందిమాత్రములు గమనింపవలెను. 1. ప్రతిపట్టణ లేక గ్రామసంఘమును ఒక్కొక్క ప్రతినిధి రిమాత్రమే ఎన్నుకొనవచ్చును.

2. 10,000ల మించిన నాభిగలపట్టణములు, ప్రత్రతి 10,000ల వరకు గాని ఒక ప్రతినిధిని పంపవలెను. అధికము.

3. సమంజసవర్ణులు రాష్ట్రీయసభకు ప్రతినిధులు.

చరణ:— రాష్ట్రీయసభలో గమ. శ్రీరాజు కొటగిరి త వహించురు.

సి. ఎస్. ఆంధ్రాసుగారు

తూర్పు ఆఫ్రికాకు వెళ్లుట

ఆంధ్రాసుగారు తెలిపిన సంగతులు

సాధ్యమైనంత త్వరలో కెనీయా-పుగాండాలుల రావలెనని తూర్పు మధ్యఆఫ్రికా కాలనీయల్ సభయందు వారు ఆంధ్రాసుగారిని కోరిరి. మ హా త్వ గాంధీ గారు మున్నగు నాయకులతో ఆంధ్రాసుగారా లో చింపగా ఫిజీకీపోవుటకంటె ఆఫ్రికాకు పోవుటయే అత్యవసరమని వారు నిర్ధారణచేసినందున యీ నెల 21 వ తేదీని ఆంధ్రాసుగారు బొంబాయినుండి బయలుదేరెదరు. ఈలోగా కొన్ని కోజులు రాజపుత్రస్థానమునకు దుందురు.

ప్రశ్నోత్తరములు

ప్ర. తూర్పు ఆఫ్రికాలోని ప్రస్తుతస్థితిని గూర్చి మీ అభిప్రాయ మేమి?

అం.-ఒకరికిగా ఆనుకూల్యమే మెండుగానున్నది. బ్రిటిషు అధినివేశములలో అధికసంఖ్య గలవానియందు భారతీయులకు పౌరసత్వస్థానము నొసంగు తీర్మానమును సామ్రాజ్యసంఘము వారామోదించిరి. గాన క్రాను కాలనీ లన్నిటియందును మార్పు కలుగుట విధి ఆకాలనీలను అధినివేశములకార్యాలయము ద్వారా గ్రేటుబ్రిటనుదేశమువారే పరిపాలించుచున్నారు గాన ఆ ప్రతినిధులు కనడాదేశములవారు చూపిన యాదార్యమును గ్రేటుబ్రిటనుదేశమువారు చూపకుండపోరు. గాన భారతీయులకు పౌరసత్వపు హక్కులను పూర్తిగా నీయవలె నని కోరుటకు బలవదాధారము దొరకనది. దానినే యిండియాదేశమువారు గట్టిపట్టువలతో కోరుచున్నారు.

ప్ర.-ప్రతిభుల కారధారమేమి?

భారతీయులకు పౌరసత్వపు హక్కుల నీయనిదేశము దక్షిణాఫ్రికా యొక్కటియే. దక్షిణాఫ్రికాలోని ఆచారమే తూర్పు ఆఫ్రికాలో గూడ నుండవలె నని ఆఫ్రికాలోని ఆచారము పనికిరాదు. ఆఫ్రికాపక్షిండును గాన తూర్పుఆఫ్రికాలో నొకపద్ధతియు దక్షిణాఫ్రికాలో వేరొక పద్ధతియు నుండగూడదు. ఇండియానుండి ఆఫ్రికాకు మంబాసా సింహద్వారము దర్శుపాకద్వారము దక్షిణాఫ్రికావారు పాకద్వారమును మూసిరిగాన మేము సింహద్వారమును మూసెదమని లేనిపో హిందూదేశీయులు ఆఫ్రికాలో నిండిపోయెదరని మేజరు గ్రోగసుగారు నుడిపిరి. పాశ్చాత్యులందరికిని ఈ అభిప్రాయమే గలదు. దానిని గ్రాగసుగారు స్పష్టముగా తెలిపిరి.

ప్ర.-భరిత మేమగును?

అం.-పాశ్చాత్యుల ప్రతినిధులు వెంటనే జనరలు స్పట్టు గారియొద్ద కేగిరి. స్పట్టుగారు చాలయుదారభావుడే కాని దక్షిణాఫ్రికాపాశ్చాత్యుల అభిప్రాయము నతడు కాదనజాలడు. అటు పాశ్చాత్యులకు భారతీయులందు ద్వేష మత్యధికముగా నున్నదనుటకు నే టాలులో భారతీయులకు గల భూమిహక్కులను రద్దుచేయవలెనని కవిషమమువారుచేసిన మూలము నిదర్శనము. భారతీయులకు గల ముఖ్యనిధులు నియోజకరాధికారమును తీసివేయుచు నెటాలుదేశమువారు రిటేషనలే యొకచట్టమును చేసిరి. గాన దక్షిణాఫ్రికాపాశ్చాత్యులు తూర్పుఆఫ్రికాపాశ్చాత్యులపక్షముననే యుండుట విశ్వయము. తూర్పుఆఫ్రికాలోని పాశ్చాత్యులందరును దక్షిణాఫ్రికానుండి వెళ్లినవారే. వారిలో హెచ్చుమంది బోయరులు.

ప్ర.-ఆఫ్రికాలోని యితరబ్రిటిషురాష్ట్రములవిషయమేమి?

గాంజీబాబువారు భారతీయులకు చాల అనుకూలురుగా నున్నారు. అది సముద్రతీరదేశము గాదు. ట్రాంగి నాయి కా నానా. అందుముఖాపి బ్రిటిషువారికి వశపరుపబడినది. ఆ సంఘమును బట్టి యిటులు సభ్యులుగా నున్నారు గాన ట్రాంగి నాయి కాలనీల యిటు: హక్కులకు భంగము కలుగ గూడదు. స్నా-బాబు యుగాండాలుగూడ కెనీయాదేశమునలెనే చేయవచ్చును గాని నేను నిశ్చయముగా చెప్పజాలను రొడేషియా మిత్రభావమును చూపవచ్చునుగాని నిర్ధారణగా చెప్పవీలలేదు.

ప్ర.-ఇంకను ప్రతిభాలు ఇక?

అం.-ఉగాండాలో డాక్టరు ఆల్బర్టు కుటు(కంపాలా) గారివంటి మిషనరీలు భారతీయుల కనుకూలురుగా నున్నను మిషనరీలు ప్రతికూలురు కావచ్చును.

ప్ర.-ఆఫ్రికాలోని ధీమంతు లేమనుచున్నారు?

నేను పుగాండాలోనున్న పుడచటిపార్ల మెంటువారు నాకిచ్చిన

‘లుకికో’ అనుపత్రమును నేను ప్రకటించితిని. భారతీయులచేట నుండుట అత్యవసరమని వారు వ్రాసిరి. దానివై ప్రధానమంత్రియు, ప్రధానన్యాయమూర్తియు, కోశాధికారియు సంతకములు చేసిరి. అచటి యునజనసంఘమువారుగూడ నటులేవారి యిచ్చిరని ఆంధ్రాసుగారు నుడిపిరి.

రాజమండ్రి ఆదాయపు పన్ను కేసు.

(ప్రచురణసంఘమువారి ప్రకటన.)

ఈ కేసునుగురించి 28-8-21 గోదావరిపత్రిక (1) రాజమండ్రిలో ఆదాయపు పన్ను బాకీదారైన మహమ్మదుసేమ్ నూహు గారికి 2 సంవత్సరముల కఠినశిక్ష విధింపబడినదనియు (2) ముందుగా బాకీదారుయొక్క సంబంధి వివకుండ అరెస్టు వారంటు జారీచేయబడినదనియు (3) వారంటు ఉద్దేశపూర్వకముగా అది వారమునాడు అమలు జరుపబడినదనియు (4) ఆగష్టు 18 వ తారీఖువరకు ఆలస్యముచేసి వారంటును జారీచేయుటవలన సంబంధములు గలగుచున్నవనియు అందుకు కలెక్టరుగారి ప్రచురణాధికారిగారి ప్రజలకు సందేహనివారణ చేయవలయు ననియు తెల్పును.

వైవాసికసంగతులు నిజముగా దని ప్రచురణాధికారికి తెలియవచ్చెను. మద్రాసు 1864 నుంపు 11 ఆక్ట్ ప్రకారము బాకీదారుడు అరెస్టుచేయబడి సివిలుఖయిదీగా నెంటులకెయిలులో నుంచబడిన. ఆ చట్టము ప్రకారముగాని స్టాండింగ్ ఆర్డరు ప్రకారముగాని బాకీదారుయొక్క వారంటు అతనియెడకు కొర్రవారు, క్రమమైన విచారణకేయుటకు వీలులేదు. సామాన్యముగా బాకీదారుడు అట్టిసందర్భములలో కొర్రకు హాజరుగుటకు లేప్పింనుకొనునుగాన అటుచేయుటకు సాధ్యముగూడదు. చట్టప్రకారము బాకీదారునియొక్క ఆస్తిని అమ్ముటవలన బాకీ రాబట్టుటకు సాధ్యము కాని యెడలను, బాకీదారుడు ఉద్దేశపూర్వకముగా బాకీనిచ్చుట లేదనిగాని బాకీనియ్యకుండనుండుటకుగాన కృత్రిమమార్గ మవలంబించుచున్నాడనిగాని కలెక్టరునమ్ముటకు కాదుముఖమున్న కలెక్టరు బాకీదారుని అరెస్టుచేయించి ఖయదులోనుంచవచ్చును. ఈ కేసునందు ఈ సంగతులన్నియు సరిపోవుటను గుర్తించి కలెక్టరు వారంటు జారీచేసెను. వారంటు తనివారము 18 వ తారీఖునకేయబడినదిగాని అదివారమునాడుగాదు.

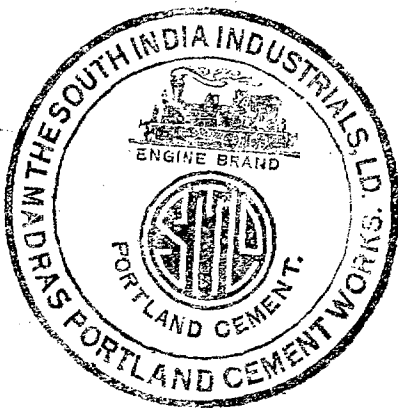
వారంటు ఆలస్యముగా జారీచేయుటనుగురించి ఏమనగా, వారంటు జారీచేయుటకు పూర్వము బాకీదారునియొక్క నిరచర ఆస్తులను గురించి చర్యదీసికొనవలసియున్నది. బాకీదారునకు రాజమండ్రిలోలాకాయందు కొంతకొంతవరాధిక్కులు గలవు. కృష్ణాజిల్లాయందు చాలభూమి గలదు. మద్రాసు, ఉత్తర ఆర్కాటుజిల్లాలో గూడ ఈతని కాష్టిగలదని తెలియవచ్చెను. ప్రభుత్వమున రాజమండ్రిలోని చరాస్తిమీద చర్య తీసికొనవలెను. దీ మెండునోటిను నెం 1 బారీచేయబడినది. గ్రామాధికారులు అతనికాస్తిలేదని వ్రాయుచుదానినిచ్చివేసిరి. తరువాత రాజమండ్రిలోలాకాయందు అతనికొంతమొత్తమునుగురించి చర్యదీసికొనబడెను. అందుములమున బాకీదారునియొక్క కృష్ణా, మద్రాసు, ఉత్తరార్కాటుజిల్లా కలెక్టరుకు తమతమ ప్రదేశములలోని, బాకీదారునియొక్క ఆస్తిపై చర్యదీసికొనవలెననివ్రాసిరి. ఉత్తరార్కాటుజిల్లాకలెక్టరు అక్కడ బాకీదారునకు ఆస్తిలేదనివ్రాసెను. కృష్ణాజిల్లాకలెక్టరు బాకీదారుని ఆస్తివేలము పెట్టబడినదియు ఆభూములు ఎక్కువమొత్తమునకు బాకీదారుని చే 30-8-1921 తిథిగా పెట్టబడుటచే పాటదాన్తవరను లేరని తెల్పును. మద్రాసు కలెక్టరుగారు బాకీదారునకు కొంతవరాస్తి గలదనియు దానిని వేలమువేయగా రు 18-18-9 పైసలు మూలమే వచ్చెననియు తెల్పు సమాచారము ఆగష్టు 11 తారీఖున మాత్రమే రాజమండ్రికలెక్టరుగారికి చేరెను. కాబట్టివారంటు జారీచేయుటలో ఆలస్యమేమియు లేదు.

చిత్తూరుజిల్లా పీఠేరు గ్రామమున మధ్యపాననిషేధమునకై సభలు జరిగినవి. కులకట్టుబాట్లు జరిగినవి. పంచములు భార్యగా త్రాగుట మానిరి. ఇబారాదారులు యితర గ్రామస్థులకు ఉచితముగా మధ్యము నిచ్చిదాగించుచున్నారు. వీరికి వెరచి వ్యాపారస్థులు సర్కారువారికి అర్జీలు యిచ్చుకొనుచున్నారు. స్వచ్ఛంద సేవకులు కాపుదారి చేయుచున్నారు. హనుమత్ భాండగార కార్యదర్శి నాగరత్న మొదలగు వీరియ్యగురు ఒకత్రాగుబోతును కొట్టిపట్టు చాకీ పెట్టించబడినది. ఒక త్రాగుబోతును పంపి నాగరత్న మొదలని తిట్టించియు కొట్టించియు కొందఱు అల్లరి చేయుచున్నారు. ఈ త్రాగుబోతును పోలీసువారి కందకుండగూడ చేయుచున్నారు. త్రాగినవారికి గుడ్డల నిచ్చెదమనిన హా యిబారాదారు సాటించిరి. వీరివలన మొహరంపండుగలో నేమియొందద్య కలుగునో యని పౌరులు భీతి కెందుచు న్నారని యొకరు వ్రాయుచున్నారు.

ప్రఖ్యాతిపొందిన మాయొక్క

"బ్రాండ్ పోర్టులాండ్ సిమెంటు"
"ENGINE" BRAND PORTLAND CEMENT

గవర్నెంటు డిపార్టుమెంటులు
హిందూ రాజ్యములు
గనులొత్పత్తి కంపెనీలు
కంట్రాక్టరులు



మదరాసు కార్పొరేషన్
మదరాసు పోర్టు ట్రస్టు
మునిసిపాలిటీలు
ఇండ్లు కట్టువారు

అందరూ విశేషముగా వాడుచున్నాడు. ఏలవనగా:-

1. మాయొక్క "ఇంజిన్" బ్రాండు పోర్టులాండ్ సిమెంటు కట్టమైన మూలకస్తులతో చేయబడుచున్నది.
2. బ్రిటిష్ స్టాండర్డ్ స్పెసిఫికేషన్ (British Standard Specification) ప్రకారము కట్టముగా చేయబడుచున్నది.
3. అనేకరకములు చేయక, ఒక్కరకము ఎంతగానూ చేయవచ్చునో అంతగానూ చేయబడుచున్నది. వైదొలిన కారణములచేత అందరూ దీనినికొని కట్టడములకు వాడుచున్నారు. కట్టడముల బలము సిమెంటులొప్పునందని అందరికీ తెలిసియున్నది.

సిమెంటు తీయనప్పుడు "ఇంజిన్" బ్రాండు అదిగి తీసికొనవలెదల కట్టడములందు ఏలోపములు కలుగ జేరవు.

సిమెంటు వాడుటయందు ఏసందేహములు యుండినను మాకు వ్రాసిన వివరముగా వ్రాసు తు.

ది మదరాసు పోర్టులాండ్ సిమెంటు వర్క్స్

సొంతదారులు:

ది సాత్ యిండియా యిండస్ట్రియల్స్, లిమిటెడ్

పోస్టు బెట్ట 101, మదరాసు.

THE MADRAS PORTLAND CEMENT WORKS.

Proprietors.

THE SOUTH INDIA INDUSTRIALS, LTD.

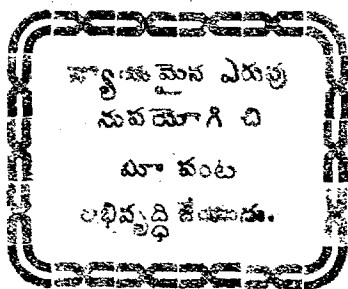
(8049)

Post Box 101, MADRAS.

International Ad. Service. S-87.

**మా ప్రత్యేక ఫు
ఫర్టిలైజరులను**

వడ్డు, చెరస, బొప్పలు,
తొంకాయ, పొగాకు
మొదలగు వర్షపులను
వండించుటకు
ఉపయోగింపుడు.



చేపలపొడి యంత్రములచే
తయారుచేయబడిన
చేపల ఎలుపు
ఎముకల పొడి
మొదలగు వాటినికూడ
ఉపయోగింపుడు.

ఇతర వివరములకు ఇరవై ఏండ్లనుండి వినియోగములకు వ్రాసిన తెలుగుబహుళ:-

ఇండియన్ ఫర్టిలైజర్స్ లిమిటెడ్.

ట్రీచూరు. (మలబార్ కోస్టు)

INDIAN FERTILISERS, Limited.
TRICHUR. (Malabar Coast)

లేక మనకు మద్దూరి చలమయ్య, ఏలూరు, కృష్ణాజిల్లా. ఎస్. డి. కృష్ణాజిల్లా, బాపట్ల, మధురజిల్లా. పి. ఆర్. రామచంద్రారావు, భాట్ల, నామకల్. టి. ఆర్. రామయ్య, శ్రీపెరంబుదూరు, చెంగల్పట్టుజిల్లా. ఆర్. పిల్లలోకాచారి, తిరుచూరు, తంజావూరు జిల్లా. టి. ఎస్. వెంకటేశ్వరయ్య, నవ్యాపిగ్రామం, తిరువల్వేలిజిల్లా. 301

వనాశధనరసరీల్లా

కర్షకములకు కర్షకములకు అవసరమైన పోషక
ద్రవ్యములను కలిపి గాంధీజీ. 1-12-4
ఇండియా పోషకములను ఎన్నటికైనా పోషకములు
అవసరముగా వుండును. (3273)

విలాసము పి. డి. సావంత్.

నెం 144 ఫనసవాడి పొంకాయ.

ప్రకటన

(3120)

మా కర్షక పోషక పదార్థమును బీ ఆయల్ ఇంజిన్
అనుబంధమున గలదు. వలయునాను ఈ వివర విలాసమునకు
వ్రాసినయెడల యావత్తు వివరములు తెలుసుబడును.

తమన పోకటసాగ్నేను అండ్ తమన శ్రీరాములు.

గొంగుగొంగులగొంగు

వైద్యరత్న పండిత,
డి. గోపాలాచార్యగారి



కృతమును వృద్ధి జేయును
మేహవాత వ్యాధులను బోగొట్టును
అన్ని విధములగు బలహీనములను అణచును
పొండుబోగులకు మంచిది
గుండెదడను నివారణజేయును
గర్భకారకములను దయమును
బాహురకు గర్భిణీలకు సుత్తయము
చనుబాలను వృద్ధిపరచును
మూత్రములకు మంచిది
మెదడుకు బలమును గలగజేయును
నోములకు కత్తిరి హెచ్చించును
విద్యాధులకు ప్రాణమిత్రము
ప్రాణశక్తిని హెచ్చించును
తీయబోగులకు మిగుల మంచిది
కాసబోగులకు అచ్యుతము
గుండె కాయకు మిక్కిలి బలము నిచ్చును
తాపిరితిత్తులకు అధికబలము జేయును
ఉబ్బుబోగులకు మిగుల హితము
వెల బుడ్డి 1-కి రూపు 2-4-0.
పాక్షికంగు పొట్టేజి ప్రత్యేకము.
కామలగాగు ఉచితము.

ఆయుర్వేదాశ్రమం,

41, ఆచార్యున్ వీధి, జి. టి. మదరాసు.

తెలంగాణము:-

కండిట్ - మదరాసు.

పాత్యపు వెంకటాచల పండితులు

ఆయుర్వేదీయ సిద్ధాంతమును

లోకానుయవార

కస్తూరి మాత్రలవలె



వర్షాశ్రమమునకు కారముగా నిర్ణయించును
వేదాంతమును ధారాళముగా వేర్వేరుచున్నది
దీనిలో ఆశ్రయమునందు వస్తువు చేరలేదు
గాత్రములకు వృద్ధిని కలుపు మొదలగు
వృద్ధులకును ప్రతిబిక్కుచును సంజాతమునకు
నేరందచున్నది. ఈ మూత్రము 8 నుండి 12
రేఖ తాంబూలములతో గాని లేక కట్టి పోడి
బాగాని ప్రతిదినము ఉపయోగించుచు వచ్చిన
ఎడల మందము అజీర్ణము నుబుధము చికి
త్సము జ్వరము చలనీయాజ్వరము కీకలు
వాతము, దగ్గు, పడితము నరముల బొప్పి చుట

హీనక ఇంపు ఎంబా క్లెరు కలగా మున్నును ఇంకా అనేక
వ్యాధులకు దగ్గరకు రానివచ్చును. జబ్బుగలిగిన వేళ శావకా
గిందిన తక్షణము నుజు రుచ్చును. దిశబోటు చూపుచు వల
సిన గురుస్థాయి వ్యాపారములకు ఉపాధ్యాయులు విద్యాధులు
భూషాశ్రీ గూడ ఈ మూత్రము నేరించి నుజుమును పొగ
డు చున్నాను. 200 మూత్రము 100 సీసా 1-కి వెల రు 2-4-0
ఒక సీసాముదము 6 సీసాకు వలకు పొట్టేజి 0-4-0 ఒకేసాకు
6 సీసాలను తెప్పించిన పొట్టేజిలో రూపు 1-8-0
11 సీసాలు " " " 2-12-0
25 సీసాలు " " " 5-0-0

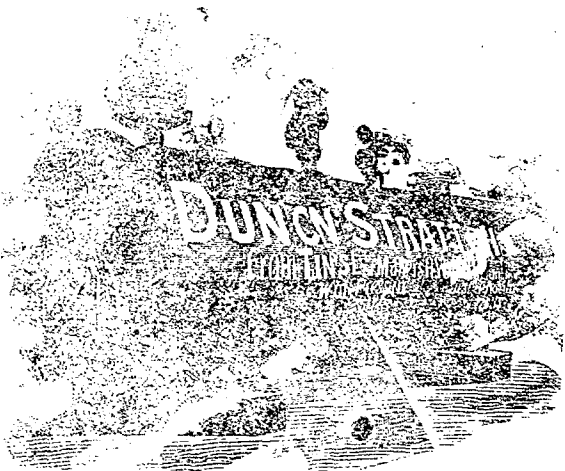
అన్ని దుకాణములందు దొరకును
శ్రీ శ్రీరామున వైద్యశాల
మై సూక్ష్మ
(301-594)
తెలంగాణము:- కండిట్ హైదరాబాదు.

DUNCAN STRATTON & Co.

డన్ కన్ స్ట్రాటన్ అండ్ కో.

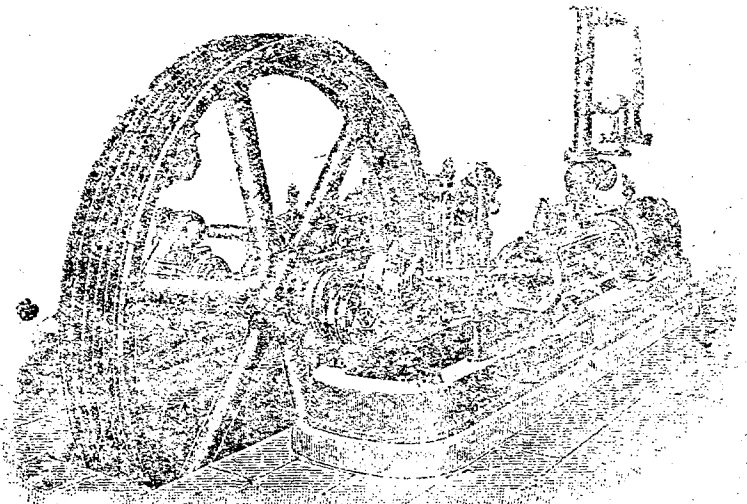
(2412)

ఎంజనీర్లు, మెషినరీ ఇంపోర్టర్లు, 9 మెయిన్ వీధి, బొంబాయి.



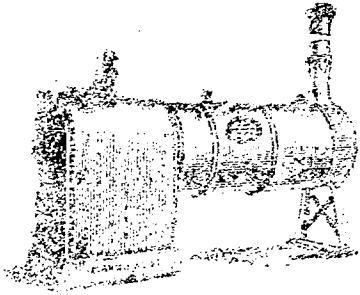
హైక్రాసు స్టీల్ కార్బైడ్ బాయిలర్లు.

పొడవు 10 అడుగులు
మొదలు .25 అడుగుల వరకు
వందన — డయామీటరు
అ 4. మొదలు 6 అ. 6 అం.
వరకు యందును.
స్టీమ్బోయింగు ప్రెషరు
80 పౌనలు మొదలు
160 పౌనలవరకు వందన.

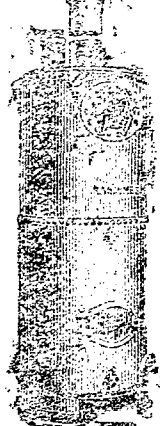


హైక్రాసు స్టీల్ లంకామైరు బాయిలర్లు.
పొడవు 28 అ॥ మొదలు 62 అ॥ వరకు వందన.

డయామీటరు 6 అ॥ మొదలు 8 అ॥ 6 అం వరకు వందన.
స్టీమ్బోయింగు ప్రెషరు 100 పౌ॥ మొ॥ 250 పౌ॥ వరకు వందన.



లోకో మర్టిఫైయింగు బాయిలర్లు.
స్టీమ్బోయింగు ప్రెషరు 80 పౌనలు మొదలు
100 పౌ॥ 120 పౌ॥ 180 పౌ॥ వరకు వందన.

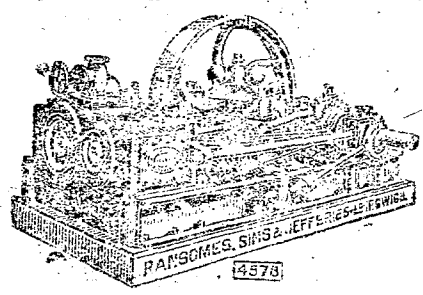


వర్టికల్ బాయిలర్లు.

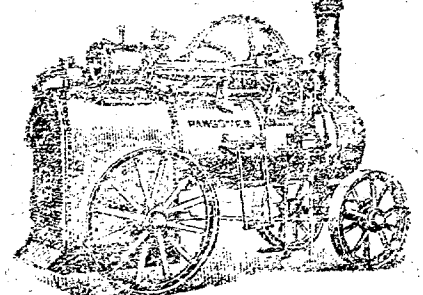
స్టీమ్బోయింగు ప్రెషరు 80 పౌనలు మొదలు
100 పౌనలు వరకు వందన.

ఈ క్రింద తెలుసుకొనిన వాటిని
సర్దుచు చేయుదుము. !
దూది జిప్సొంగు మెషిన్, వాటిసామానులు
దూది ప్రెస్సింగు మెషిన్
దూది ప్రిన్సింగు మెషిన్
దూది పీచింగు మెషిన్
అన్నిరకముల స్టీము ఎంజిన్లు
అన్నిరకముల స్టీము బాయిలర్లు
కోల్డ్ వర్క్ మిల్లింగు మెషిన్
నూనె మిల్లు మెషిన్
మంచుగడ్డచేయు మెషిన్
గడ్డు బియ్యముచేయు మెషిన్ వాటి సామా
అన్నిరకముల పంపింగు మెషిన్లు
శాగర్లు, వ్యవసాయ సంబంధమైన కొరముట్లు
కర్రల నూనె వరుడు ఆయిల్ ఎంజిన్లు
ఎలక్ట్రిక్ లైటింగు (ప్లాంట్) కొరముట్లు
తేకులు వర్క్సాపు కొరముట్లు
స్టీలు పాప్టింగు, కప్పింగులు, వెల్డెట్టు
కాల్ బరన్ అండ్ కాన్క్రెట్ బరన్ ఫర్మ్స్.
మయిరా అన్నిరకముల సామానులు.

సైడ్ బైసైడ్ కాంపౌండు
'హిందూస్థాన్' ఎంజినులు.
(కాన్కరెట్ మెషిన్ల పోల్ తయారుచేసి.)
ఇందులో సింగిల్ సిలిండరు ఇంజినులు కూడ గలవు.



హైక్రాసు కాంపౌండు ఎంజినులు.



పోర్టబల్ స్టీము ఎంజినులు.
సింగిల్ సింగిల్, డబుల్ సిలిండర్లు గలవి.
స్టీము ప్రెషరు 120 పౌనలు గలవి.
కాంపౌండు — హై, లో ప్రెషర్ సిలిండర్లు.
స్టీము ప్రెషరు 150 పౌనలు గలవి.

నివారములకు, ధరలకు బొంబాయిలోయుండు డన్ కన్ స్ట్రాటన్ కంపెనీ కై నను లేక
బెజవాడ (కృష్ణాజిల్లా)లో యందు ఇంగ్లీషు స్టోర్సు ఇంపోర్టింగు కంపెనీ ప్రొప్రైటరు గారైన
మానేపల్లి బాపనయ్యగారికైనను వ్రాయవలెను.

అమృతాంజనము అన్ని నొప్పులకు దివ్యమృతము.

దగ్గు, తైల్యము, కడితము, రొమ్ముపడితము, తలనెప్పి, వాయువునొప్పులు,
పోట్లు, బెణుకులు, బిళ్లలు మొదలగు నొప్పులకు దివ్యమృతము.
చక్కని దుబ్బితో సహా కల రూపు 0—10—0; డబ్బా 1-కి రూపు 5—12—0. పొట్టుభిక్షులు కలు.

అమృతాంజనం దిపో. } 109, ఫ్రెస్ రోడ్డు, బొంబాయి,
6, తంబుశెట్టి వీధి, మదరాసు.

